

A lelki válság...

Írta: Purgly László

Harmadik hete járom immár vármegyénk magyarlakta falvait, pártunk választási propagandájának kapcsán. Visz első sorban a magyar kötelesség hívó szava, másrészt listavezetőnk, dr. Párecz Béla barátom iránt érzett mélyes tisztelem és nagybecsülés; de bevallom, örömmel is ragadom meg a kedvező érintkezési alkalmat — mely sajnos nehéz kisebbségi éltünk folyamán nem sürűen kínálkozik — hogy vármegyénk derék magyar kiscsajda közönségével, — akikhez a multból oly sok kedves emlék fűz s akik között — habár szomorúan állapítom meg sokan hiányoznak is már — még mindig elég nagy az én személyes jó barátainak és ösmerőseimnek a száma, személyesen érintkezhessen legalább eszmecsere s rövid beszélgetés formájában. Mert vélők szemben a korteszésközök legenyhébb formáját sem kell alkalmazni, rábeszélés, kapacitálásra sem kerül sor sohasem. Olyan józan, megfontolt, komoly gondolkodású eleme ez magyar kisebbségi társadalmunknak, annyi hit, hűség és elv szilárdsággal ragaszkodnak magyar fajukhoz, hogy őket az Országos Magyar Párttól eltántorítani a csábítás és ígéretek semmiféle módja és eszköze sem képes. Pártunk sziklaszilárd vára az ő széles vállakon épült fei, támadásokkal szemben védelmezi az ő erős magyar karjuk és munkától edzett kérés, de becsületos tenyerük.

E propaganda köruton legtöbbszörre a ma legaktuálisabb témájával, súlyos gazdasági helyzetünk boncolgatásával foglalkozom fel-szólalásaim során, hiszen természetesen ezek a kérdések érdeklik elsősorban az én kedves gazdatársaimat; és amikor kezdem a borzalmas világháború születe: Termelési válsággal, s folytatom annak logikus következményeivel a: Fogyasztási válság, majd a: Tőke és hitel válság okozta égető sebek feltárásával, akkor igyekszem mindig a kortünetek speciális romániai jelenségeiről, ferdeségeiről, s a legtöbbször teljesen elkésett és hibás ellenintézkedésekről szerény tehetségem szerint őket felvilágosítani. Sohasem mulasztom el azonban hangsúlyozni, hogy e három válság-fázis után jelentkező negyediket, a: Lelki és erkölcsi válságot tartom korunk egyik legnagyobb és legnehezebben gyógyítható betegségének.

Ezen, talán merész kijelentésnek tetsző megállapításomat nem az én igénytelen szavaimmal, gyenge érveléssel, de egy világ-hírű közgazdasági szakértő: Henri de Peyerimhoff-nak — aki a nemzetközi gazdasági konferenciákon Franciaország állandó képviselője — legutóbb elhangzott, a kibontakozás módjait tárgyaló nyilatkozatával óhajtom alátámasztani.

Peyerimhoff a többek között kihangsúlyozottan a következőket mondotta:

„Mindenek előtt arra van szükség, hogy úgy az egyes ember, mint társadalmak és államok, termelők úgy mint fogyasztók, idegeiket féken tartva, a vad pánik vak lármájának közepette, őrizték meg hidegvérüket. Mert azt tartom, hogy a világválság okainak legfőbb egy negyedrészre vezethető vissza pozitív gazdasági eredetre, míg háromnegyed része ezen okoknak olyan szerencsétlen tömegpsychozistól ered, amelyeknek jelenségei a túlzott idegesség, a pánik, a bizalmatlanság, hitetlenség, közönyös fásultság, tömeghysteria, és teljes lelki összeroppanás. Ha tehát az emberiség vissza tudja nyerni régi higgadtságát, nyugodt gondolkodását, céltudatos tett-készségét, lelki egyensúlyát és biztonságérzetét, akkor már kezeink között vannak a világválság legbizto-

Nem irták alá a lausannei egyezményt a kisan-tant-államok delegátusai

Ünnepi záróülés Lausanneban -- Az egyezményt az összes nagyhatalmak képviselői aláírták -- „A világtörténelem új lapját nyitottuk meg,” mondotta Macdonald záróbeszédében -- Görögország és Portugália sem irták alá az egyezményt -- A kormányaiktól teszik függővé álláspontjukat

Kinos nézeteltérés Macdonald és a jugoszláv delegátus között

Lausanneból jelentik: Ma délelőtt tíz óra körül vette kezdetét a lausanne-i konferencia záró-ülése. Az egyezményt az összes nagyhatalmak képviselői aláírták. A záró-ülést a Beau-Rivage-szálloda kupola-termében tartották meg és azon a teljes számban megjelent delegációkon és újságírókon kívül, a nagyközönség is részt vehetett.

Az egyezmény Anglia, Franciaország és Olaszország egybehangzó nyilatkozatával kezdődik, amely szerint a nemzetközi adósságok rendezését elhalasztják az egyezmény ratifikálásáig. Ez alatt az idő alatt a nagyhatalmak rendezni kívánják Amerikával szembeni tartozásaikat, illetve megkezdik tanácskozásait.

Macdonald nagyhatású záróbeszéd

A lausannei egyezmény aláírása ünnepi formák között, halotti csendben történt meg. Az egyezményt aranytollal először Macdonald írta alá, utána következtek a többi delegátusok, míg utolsónak tíz óra harminc perckor von Papen kancellár és Neurath német külügyminiszter irták alá az egyezményt. A konferencia Macdonald nagyhatású záróbeszédével ért véget.

— Az elmúlt három hét alatt — mondotta az angol miniszterelnök — súlyos nehézségeket kellett leküzdeni, de végül is sikerült eredményre jutni.

Az itt aláírt megegyezéssel a világtörténelem új lapjait nyitottuk meg.

Az 1919-es politikát revidálva meg kell állapítanunk, hogy lehetetlen az összes terheket egyetlen nemzetre hárítani. A megoldás rendkívül egyszerű és világos. A lausanne-i szerződéssel ennek a megoldásnak a helyzet megjavításának útjára léptünk. A szerződés politikai záradékot is tartalmaz, amelynek formáját nagyon nehéz volt megtalálni, hisz mindenkinek ki kellett elégiteni. Felmerül most az a kérdés is, hogy hogyan lehetne a leszerelési konferencián is hasonló eredményeket elérni. Egy bizonyos: a leszerelési konferencián — a tapasztalatok figyelembevételével — azonnal sikerre nem lehet számítani. Ünneppihenésen felszó-

sabb orvosszerei, a gyógyulás legfontosabb kellékei és legfőbb tényezői.

Kiragadtam s lehetőleg szószertint fordításban adom — bocsánat ha épp e szószertőség talán egyik gyengéje fordításomnak — a nagy francia közgazdász szerföltött érdekes nyilatkozatából e rövidke, de ismétlem, dült betűkkel nyomott részletet; s habár úgy gondolom, hogy e lelki betegségek gyógyításán túl, még nagyon sok teendője lesz a krízis orvosprofesszorainak, s bár magával az egész nyilatkozattal szemben általánosságban az a valóban nagyon szerény véleményem, hogy a győztes és hatalmas, teljesen rendezett viszo-

litom a lausanne-i konferencián megjelent delegátusokat, hogy a becsületos nyitottság szellemében folytassák továbbra is a tárgyalásokat. A barátságos együttműködésre most nagyobb szükség van, mint valaha és ennek

az együttműködésnek alapjait fektettük le most a német jóvátételi terhek törlésében.

Macdonald beszéde után Herriot köszönetet mondott Macdonald munkájáért, majd pedig Macdonald kalapács-ütéssel bezárta a konferenciát. A zárójegyzék szerint külön bizottságot alakítanak a közép-európai kérdések rendezésére. Ennek a bizottságnak Bonnet francia fődelegátus lesz az elnöke és ez a bizottság Közép-európa rekonstrukciójával fog foglalkozni. Bonnet hír szerint már a jövő hónapban összehívja az agrár-konferenciát. A keleti jóvátételekkel és a békeszerződésekből származó egyéb kérdések megoldására külön bizottságot küldtek ki Theunis volt belga miniszterelnök vezetésével.

A mai nap szenzációja egyébként az, hogy a zárójegyzéknek a német jóvátételre vonatkozó fejezetét.

Csehszlovákia, Románia, Jugoszlávia, Portugália és Görögország nem irták alá.

Ezt azzal indokolták, hogy a kérdést először meg kell tárgyalniuk kormányaikkal. A kisan-tant delegátusainak magatartása Macdonaldet rendkívül kellemetlenül érintette és az angol miniszterelnök csak ennyit jegyzett meg:

— Ez jogukban áll.

Jugoszlávia és a fegyverkezés

Macdonald és a jugoszláv delegátus között egyébként kinos nézeteltérés keletkezett, amennyiben a jugoszláv delegátus kijelentette, hogy abban az esetben, ha Jugoszlávia nem kapja Németországtól a jóvátételi összegeket, akkor nem tudja költségvetésének egyensúlyát fenntartani. Macdonald erre azt felelte:

— A kérdést nagyon egyszerűen meg lehet oldani. Csökkentsék fegyverkezési kiadásait.

A delegátusok tekintélyes része egyébként ma már el is utazott Lausanneból.

nyu francia szemszögből mégis csak másként látja és érzékeli az ember a válság mibenlétét, jelenségeit, és lefolyását, mint például a mi züllött közgazdasági helyzetünk közepette, ha mindjárt Peyerimhoffnak hívják is a szemlélőt, — valljuk be, hogy mégis nagyon sok az igazság benne, s még több a megszivlelni való a nagy szakértő nyilatkozatában úgy érzem különösképpen nekünk, a világválság viharától talán legérzékenyebben sújtott romániai magyar kisebbség felsőbb társadalmi, értelmiségi rétegeinek.

Kérdem, vajon nem találkozunk-e mi is az idézett súlyos lelki és erkölcsi válság kiál-

tóan beteges tüneteivel lépten-nyomon, küzdelmes gazdasági helyzetünkben és keserves kisebbségi éltünk folyamán?

Kérdem, nem tapasztalunk-e minduntalan teljes közönyt, fásultságot, kislelkű pesszimizmust, magyarpartii megmozdulásaink alkalmával, nem érezzük-e sokszor a bizalmatlanság és gyanúsítás bomlasztó és züllesztő jelenségeit éppen azok részéről, akiktől s alonnan azt legkevésbé várjuk?! Én mély sajnálattal és nagy megdöbbenéssel észlelem ezen veszedelmes lelki válság elharapódzását az erdélyi magyar értelmiség egy részének körében, éppen akkor, amikor a mi saját itthoni sok bajunknak, ugyanugy, mint a világválság gyógyulásának első kelléke a lelki egyensúly, a bizalom, a hit megőrzése.

Ma valóban nem pesszímista kislelkűek, nem óvatos félrehúzódókra, hanem nemes értelemben vett optimistákra van a magyar ügynek szüksége a nagy erőpróba ütközeteinek megvívásához, olyanokra, akik hisznek és biznak, fásult közöny helyett igaz lelkesedéssel vesznek részt a választási harcokban! E harcokban az ellenfelek részéről most is sürin hallom, főleg a falvakban hangoztatni, természetesen diszkreditálás célzatával, a már valóban lecsépelet nótát, hogy az Országos Magyar Párt csak a grófok és az urak pártja.

Ezen fia nem is új, de állandóan hangoztatott váddal szemben le kell egyszer szegezni a tiszta valóságot: A vezetés nagy, nehéz és többnyire háládatlan, súlyos munkáját azoknak a megfelelő képességű és speciális képzettséget igénylő férfiaknak a kezébe tettük le, akik erre nemcsak teljes önzetlenséget, de mondhatom önfeláldozást feltételező és követelő nagy feladatra annakidején vállalkoztak. Tudtommal közöttük gróf csupán pártunk ilusztris elnöke, Bethlen György. De ő azután a szó legnemesebb értelmezésével arisztokrata, aki a reá rótt kötelezettséget úgy magyarázza magának, hogy egészségét, vagyonát, mindenét e munkára, tehát reánk, kisebbségi magyarokra áldozza. Hogy a vezetésre általában Erdély magyar intelligenciája első sorban hivatott, azt talán felesleges bővebben fejtegetnem, de ez az intelligencia le van már anyagilag annyira züllesztve, hogy a különbséget közöttünk valóban nem születés vagy vagyon, hanem csak az erkölcsi és szellemi rátermettség és a tettkézség szabja meg. Jertek tehát mentől többen, mentől szentebb és igazabb magyar hevülettel és tettkézséggel a vezérkar nagy táborába, a marsallbotot itt mindenki igazán a tarsolyban hordja, mindannyitokat magyar testvéri szeretettel, tárt, ölelő karokkal fogadunk.

Fel tehát a gátra, magyar testvérek!
Vigyázzunk! A romboló ár több oldalról fenyeget betöréssel!
Szennyes hullamai elsöpörnek mindent!
Első sorban minket!

Hitlerék sürgős távozásra szólították fel a német kormányt

Hatalmas népgyűlést rendezett Berlinben a nemzeti-szociálista párt — „Németország nem is akar fizetni!” — A Hitler-párt érvényteleníti a versaillesi békeszerződést

Berlinből jelentik: Nagyarányu tüntető felvonulást és népgyűlést tartott a Hitler-párt a német fővárosban. Mintegy kétszáz ezer ember vonult fel a Lustgarten felé. Ebből huszonötezer főnyi volt az egyenruhába öltözött rohamgárda, amely horogkeresztet viselt az egyenruháján. Az első szónoka a népgyűlésnek gróf Helderp, a rohamgárda parancsnoka volt, aki élesen támadta Papen kancellárt és kormányát, kijelentette, hogy Papen vereséget szenvedett Lausanneben és olyan feltételeket fogadott el, amelyeket a nemzeti-szociálisták sohasem fognak elfogadni. Sürgős távozásra szólította fel a kancellárt és kormányát, amely bebizonyította tehetetlenségét. Ezután Geyl birodalmi belügyminiszter azonnali lemondását követelte. Utána Goebels, a Hitler-párt egyik alvezére beszélt, aki harcra tüzelte a tömeget, a novemberi forradalom óta meghonosodott rendszer ellen. Majd Papent támadta.

— Papen nem mondotta meg Lausanne-

„Gyilkos merénylet készül” ANGHELESCU volt közoktatásügyi miniszter ellen

Feltűnést keltő távirat Vaida miniszterelnökhöz — Izzik a választás előtti gyűlölködés. Vizsgálat a buzai drámában. Eltemették a gyilkosság áldozatát. D.R. Ioanitescu szenzációt keltő beszéde a temetésen

Felfegyverzik az ellenzéki pártok vezetőembereit

Bucurestiből jelentik: A buzai véres választási incidens felett még nem tértek napirendre a politikai körök és egymásután hangzanak el a nyilatkozatok, amelyekben a nemzeti-parasztpárt és liberális-párt vezetői egymást okolják a történetekért. Az izgatott hangulat közepette szenzációszámba ment az a távirat, melyet Vaida Sándor miniszterelnök tegnap kapott a buzai liberális-párt egyik vezetőjétől: Justin Stanescutól. A távirat így szól:

„Értesülesem vannak arról, hogy gyilkos merénylet készül Angheliescu volt közoktatásügyi miniszter ellen, valamint ellenem. A merénylet tervezői: Fotache Damian és Mizileanu Nicu nemzeti-parasztpárti kortesek. Kérünk sürgős vizsgálatot, valamint intézkedést életünk megvédésére. I. Stanescu.

A távirat nyomán a belügyminiszterium megindította a vizsgálatot.

Az igazságügyminiszter egyébként ma közzétette a főügyész hivatalos jelentését a buzai drámáról. A jelentés szerint több liberális-párti jelölt és kortes belépett a Pitis-bodegába, ahol már 2—3 nemzeti-párti vendég ült. A liberálisok közül többen, köztük Stanescu és Bradeanu, gunyolni kezdték a nemzeti-pa-

mették el ma délelőtt Boiangiut, akit sokezer ember kísért utolsó utjára. A szerencsétlen városi tanácsos felett D. R. Ioanitescu mondott bucsuztatót. Tetemrehívta a liberálisokat, akik gyilkosságukat még azzal tetézik, hogy Boiangiut kiáltják ki gyilkosnak. A bosszuról azonban le kell tenni, mert az egyetlen politikai fegyver csak a meggyőzés lehet és semmiesetre sem a revolver. Boiangiu a halálos ágyán megbocsátott gyilkosának és sajnálatát fejezte ki afelett, hogy eltévedt golyója Neagu kapitányt találta el.

— Ugy viselkedett halálos ágyán — mondotta a szónok — mint egy hős, pártjának és városának igaz fia. Azok, akik előre megfontoltan követték el ezt a gyilkosságot, szálljanak magukba és ne provokálják ki magukra a nép haragját.

Itt írjuk meg, hogy az ellenzéknek a választások tisztaságát ellenőrző bizottsága tegnap hosszantartó ülésen tanácskozott, melynek eredményéről nem adtak ki hivatalos közleményt, azonban a hozott határozatokat sikerült a sajtónak megszereznie. A határozat a következőket tartalmazza:

Az ellenzéki pártok vezetőembereit felfegyverzik, mert a kormány provokáló magatartása ezt szükségessé teszi.

Mindennemű textil-árut olcsón csak a
„TEXTIL CENTRAL”-ban vehet
 Gyári árak! ARAD, Megyeházzal szemben. Tegyen próbavásárlást!

rasztpártiakat, akik visszafeleltek. Csakhamar éles szóváltás kerekedett, majd poharak és szódásüvegek röpködtek az ellenfelek között. Egyszerre egy lövés dördült el és Boiangiu felkiáltott:

— Meglöttek!

Ezután az események a már ismert módon történtek. Az ügyészség megállapította, hogy nem Bradeanu lőtt Boiangiura, de hogy ki adta le a lövést, azt eddig nem tudták megállapítani. Még a revolver sem került elő. Az ügyészség Simionescu nevű liberális kortest gyanúsítja a gyilkossággal. Simionescu eltűnt, de feleségét őrizetbe vették.

Buzauban hatalmas részvét közepette te-

ban, — jelentette ki, — amit meg kellett volna mondania: hogy Németország nem fizet és nem is akar fizetni. Éppen eleget fizetett már.

Ezután Goebels közölte, hogy mielőbb törölni kell a versaillesi békeszerződés ama hazugság-paragrafusát, amely Németország háborús felelősségéről szól. Ha nem törlik, úgy Németország egyszerűen érvénytelennek fogja kijelenteni az egész versaillesi szerződést.

Berlinből jelentik: Schneidebergben az elmúlt éjszaka véres harc folyt le a Reichsbannerek, a Vasfront, a kommunisták és a nemzeti szociálisták között. A fegyveres küzdelemben mintegy hatszázan vettek részt és a rendőrségnek csak a hajnali órákban sikerült az egymással szemben álló csapatokat szétosztatni. A harc során tizenegy nemzeti szociálista súlyosan megsebesült, ezek közül kettőnek az állapota reménytelen. A másik táborban pedig tizen sebesült meg. Azokat az uccákat, amelyeken a harc lefolyt, még a reggeli órákban is vér borította. A rendőrség hatvanhét letartóztatást eszközölt,

Ha bárhol az országban előfordul véres incidens, úgy minden alkalommal feljelentik a nemzeti-parasztpártot, mert a véres incidensek okát abban látják, hogy a választások levezetését pártkormányra bízták, mely nem tud pártatlanul maradni és súlyos hibákat követ el.

A parlament rendkívüli ülészaka

Julius 30-án már rendkívüli ülészakra ül össze az újonnan választott parlament. Az ülészak takarékosági szempontokra való tekintettel, nagyon rövid lesz. A mandátumok igazolása után, Vaida miniszterelnök audiencián jelenik meg a királynál és benyújtja a kormány lemondását, miután ennek missziója a választások levezetésével befejeződött. Vaida utódjára vonatkozólag még nem lehet biztosan tudni. Nincs kizárva, hogy újból Vaida lesz a kormány elnöke. A válaszfelirati vita már az új kormány előtt fog lefolyni. Néhány fontosabb törvényjavaslat letárgyalása után, a kormányzati változással kapcsolatos törvényjavaslatok az őszi ülészakra maradnak.

A konverziós törvény módosítása a következőket tartalmazza: 1. a konverziós eljárás leegyszerűsítése a parasztok számára. 2. Mindazoknak a szakaszoknak törlése, amelyek az alapelvtől eltérve, magánosok számára biztosítanak előnyöket a konverzióval. Hogy ezt a módosítást a rendkívüli ülészak fogja-e elvégezni, vagy pedig öszre marad, az még vita tárgyát képezi.

Késő éjszakai órákban jelentik: Még le sem zárultak a buzai dráma aktái, a választási harc izgalma újabb véres eseményt váltottak ki, ezuttal Barladban, Tutova megye székhelyén. Tegnap este a Haralamb-féle vendéglőben összetalálkoztak különböző politikai pártok kortesei. Szóváltás kerekedett köztük, majd verekezés tört ki, amelynek során egy Jon Rosetti nevű kortes két revolverlővést adott le Buia József nevű kortestársára. Buiát haldokolva szállították kórházba.

Magyarok a X szorzójeles listára szavazzatok!

Szerdán este lesz az aradi Magyar Párt nagygyűlése

A gyűlésen részt vesz Hegedüs Nándor volt nagyváradai képviselő — A sègai magyarpárti tagozat lelkes gyűlése — A Magyar Párt felhívása —

Népes gyűlést tartott ma este kilenc órakor a Magyar Párt Ségában. A gyűlésen feltűnően nagy számban jelentek meg a sègaiak, akik meleg ünneplésben részesítették a Magyar Párt kiküldöttjeit. A pártvezetőség részéről dr. Velcsov Géza, dr. Lócs Rezső és Boros Károly vettek részt a gyűlésen, amelynek szónokai a magyar összetartásra lelkesítették. A kerületi magyarság részéről Sampek József tagozati elnök üdvözölte a párt reprezentánsait, majd Örfi Gyula dr. tartott beszédet, amelyben a magyar listavezető: Parecz Béla dr. érdemeit méltatta és megállapította, hogy a Magyar Párt jól választott, amikor Parecz dr.-t kérte fel. Lantos Miksa a párt programjáról beszélt, majd Parecz Béla mondotta el általános figyelem közepette programbeszédét. Nagy Sándor dr. ötletes felszólalásban a cigányok jogairól beszélt, majd Velcsov Géza dr. a Magyar Párt tevékenységét ismertette. Beszámolt arról, hogy Sèga lakossága sokat köszönhet a párt intervencióinak. A gyűlés lelkes hangulatban ért véget a késő éjszakai órákban.

Nagy előkészületek folynak a Magyar Párt nagygyűlésére, amely szerdán este kilenc órakor lesz. Ma délelőtt dr. Hegedüs Nándor nagyváradai magyar képviselőjelölt felhívta telefonon az Aradi Közlöny szerkesztőjét, a melyet arra kért meg, közölje a Magyar Párttal, hogy szerdán este Aradra jön, amennyiben erre a napra tűznék ki a nagygyűlést. Az Aradi Közlöny közvetítette az üzenetet Parecz Béla dr.-nak, aki nyomban érintkezésbe lépett a pártvezetőség tagjaival és megállapodtak abban, hogy

szerdán este kilenc órával kezdettel tartjuk meg a gyűlést.

A nagygyűlésen Barabás Béla dr., a Magyar Párt közszerepében álló vezére elnököl, sőt fel is szólal a gyűlés keretében. Ez az egyetlen választói gyűlés, amelyen a pártelnök megjelenik. A nagygyűlés helyét csak holnap állapítják meg.

Az utóbbi választási gyűlésekről a Magyar Párt irodája a következő meghívót adta közre:

Meghívó!

A Magyar Párt aradi tagozatának elnöksége értesíti az aradi magyarság gáji, valamint a zsigmondházi magyar lakosságát, hogy a képviselőválasztással kapcsolatban a gyűlést

Gájbán: a Márton-féle vendéglőben (Str. Bisericei 28.) f. hó 10-én, este 8 órakor;

Zsigmondháza: ugyancsak f. hó 10-én.

Megtalálták az elsüllyedt francia tengeralattjárót

Nem adtak életjelt magukról a bennrekedtek — Drámai részletek a Promothée elsüllyedéséről — Vizsgálat indul a szerencsétlenség bűnösei ellen

Párisból jelentik: Hosszas kutatás után sikerült pontosan megállapítani a „Promethée” tengeralattjáró elmerülésének pontos helyét és így módon tudták azután a buvárok megtalálni az elsüllyedt hajót.

A buvárok leszálltak az elsüllyedés helyén, körülkopogtatták a tengeralattjárót, amelynek belsejéből azonban senkisémet nem adott életjelt. Most már bizonyos, hogy az a hatvanhárom ember, aki bennrekedt a buvárhajóban, meghalt.

A „Promethée” pontosan hetvenöt méteres mélységben fekszik, a Lévy-foktól hét mérföldnyire északra.

A megindult vizsgálat egyelőre csak annyit állapított meg, hogy

A magyarság listájának jele a X jel!

este fél 9 órakor a Sommer-féle vendéglőben (Str. Carol I.) tartja meg.

A Magyar Párt felkéri a magyarságot, hogy ezeken a gyűléseken teljes számban szíveskedjenek megjelenni. Elnökség.

Csak az egészséges haj szép!

De ha azt akarja, hogy haja egészséges maradjon, ápolnia kell. A korpaképződés annak a jele, hogy a haj nem egészséges, hogy hajhullás fenyegetik. Tehát mielőtt ez jelentkezik, szükséges, hogy a haj ápolására alkalmas szerhez nyuljon. Ez a szer a klinikailag kipróbált, bevált és sok szaktekintély által ajánlott

PIXAVON

Pixavon-Shampooon

Ha állandóan ápoljuk a haját

PIXAVON-nal és

PIXAVON-SHAMPOON-nal, megszűnik a hajhullás és a korpaképződés; a fejbőr megerősödik, a haj visszanyeri természetes fényét és könnyen fésülhető. Ismét szép lesz a haja, mert az egészséges haj szép haj.

A harmincegymillió lejes bírság

törlesztését kérte a védelem a Polacsek-féle szeszkihágási ügyben

Az aradi törvényszék Orezeanu—Costa dr.—Alexandrescu-tanácsa ma tüzte ki főtárgyalásra Polacsek Sámuel és társai ismeretes szeszkihágási ügyét.

Polacsek Sámuel gurahonci szeszkereskedőt az aradi pénzügyigazgatóságnál lefolytatott feketeszesz-vizsgálat alkalmával, 31 millió lej bírsággal büntették meg. A jegyzőkönyv adatai szerint a gurahonci szeszgyár nagyobb mennyiségű adózatlan szeszt hozott forgalomba, amellyel súlyosan megakárosította az államot. A jegyzőkönyv felvétele után, a bírságot a minisztérium is jóváhagyta és utasította az aradi pénzügyigazgatóságot, hogy a kirótt 31 millió lejes bírság fedezetére vezessen biztosítási végrehajtást a gyár épülete és felszerelésére.

A bírság összegét a miniszteri utasítás alapján, a pénzügyigazgatóság felosztotta az ügyben érdekelt összes kereskedők között, akik a Polacsek-féle szeszgyárból adózatlan szeszt vásároltak. A megbírságot felek mindegyike külön-külön felebbezést adott be az aradi törvényszékhez a kirótt bírság ellen és a közelmúltban kitűzött első főtárgyaláson az érdekeltek képviselőitében megjelent védők azt kérték a törvényszéktől, hogy rendelje el a felebbezések egyesítését, tekintettel arra, hogy azok mindegyike szoros összefüggésben áll egymással.

A törvényszék a védelem kérelmének eleget is tett, elrendelte az összes felebbezések egyesítését és a folytatólagos főtárgyalást a mai napra tüzte ki.

A főtárgyaláson megjelentek Polacsek Sámuel, a Flora Likörgyár képviselője, Makai Imre, Löwy Ignác, Onica Mihály, Feidenbaum Dávid, Weissberger Mór, azonkívül a Gammert és Böhm-cég képviselője. A kincstár részéről a tárgyaláson Eustaciu V. bucuresti-i ügyvéd, valamint Taranu Victor aradi pénzügyi vezérfelügyelő, míg a védelmet Pop Sándor dr., Fischer Jenő dr., Cotioiu Romulus dr. és Popa Petru aradi ügyvédek látták el. A védők rámutattak arra, hogy a megbírságolás nem törvényt a törvényes formák betartása mellett. A szeszgyárak ugyanis csak akkor követnek el szeszkihágást, ha megbizonyíthatólag hoznak forgalomba adózatlan szeszt. Amíg a gyártott mennyiség a gyár területét nem hagyja el, addig nem képez adózatlan szeszt és így kihágási jegyzőkönyvet sem lehet a gyár ellen felvenni.

A törvényszék az ítélet kihirdetését július 14-ikére halasztotta.

hajtani, mert a tengeralattjáró gyorsan süllyedt és az öt ablak közül négyet sikerült bezárni.

Az ötödiken át ömlött azután be a víz. Miután a matrózok vallomása arra mutat, hogy mulasztások történtek, a vizsgálat ilyen irányban folyik tovább.

A „Promethée” még sohasem végzett merülési kísérletet, mostani utia is csak próbaut volt és a jövő héten kellett volna megtennie első nagyobb, negyvenórás útját. A külföldi hatalmak követői ma részvétüket fejezték ki a francia kormányának a borzalmas tragédia felett.

Cherbourg-ból jelentik: Két buvárhajó a szerencsétlenség színhelyére érkezett. Megállapítást nyert, hogy az elsüllyedt tengeralattjáró kiemelése nagy nehézségekkel fog

Csuz-

és idegbántalmakban szenvedők egyértelműen dicserik a Togal-tabletták gyors és biztos hatását, Togal a kórosító anyagokat természetes úton távolítja el. Oldja a húgysavat és nagy mértékben bakteriumölő. Egy kísérlet meg fogja győzni! Ragaszkodjék a Togal-hoz, nincs ennél jobb! Több mint 6000 orvosi vélemény! Minden gyógyszerboltban Lei 52.—

Togal

fa előtt közvetlenül sivitó hangot hallottak. A kapitány ekkor kirohant a hajó belsejéből és azt kiáltotta:

— Minden ember a hajó belsejébe. Zárjátok be az ablakokat.

Ezt a parancsot csak részben sikerült végre-

járni, mert azon a helyen és abban a mélységben a tenger áramlása rendkívül erős. Egy hajó állandóan a szerencsétlenség színhelye körül jár. A hajót hallgatókkal szerelték fel, azonban ezideig nem sikerült életjelt kapniok a Promothée-ből.

Fordítások, kérvények, beadványok, másolások,

ukrán, héber és esperanto nyelvekből.

FAUR fordítási iroda Arad, Bul. Regina Maria 17. (Minorita templommal szemben.)

okmányok hitelesítése, román, magyar, francia, angol, olasz, lengyel, csehszlovák, spanyol, német,

Centennáriumot ünnepel az aradi közkórház

Jövőre lesz száz esztendeje annak, hogy Aradmegye társadalma felépítette a kórházat :- Erdekes jelentést találtak a megye régi irattárában :- A kórház is megünnepli a százéves fordulót

Arad egyik legfontosabb közintézménye jubileumra készül. A jövő évben lesz száz esztendeje annak, hogy az aradmegyei közkórházat az akkori, minden nemes célért lelkesedni tudó aradi előkelőségek áldozatkészsége folytán felépítették és ezzel a megye és a város sokszáz kezelésre szoruló betegének életét, sokszáz család mindennapi kenyerét megmentették. Centennárium megünneplésére készül az aradi közkórház és ebből az alkalomból díszbe öltözik a Ferenc-tér ódon, szürke épülete, amelynek kopott falai mögött száz hosszú esztendő alatt sok-sok tragédia játszódott le...

Szürkefedelű kis füzet örzi sárguló lapjaiban az aradi közkórház felépítésének történetét. A megyei irattárban fektet az a kis füzet, amelyet most a kórház vezetősége is tanulmányoz. hogy megfelelő módon ünneplhesse meg a centennáriumot. És kiderül, hogy a kórház felépítésében nagy érdemek van az aradi hölgyeknek, akik tombolat rendeztek, ajándékokat sorsoltak ki és így jelentős összegeket gyűjtöttek a nemes cél számára.

„Jelentés az Arad vármegyében újonnan felállítandó Kór-Intézet felől”.

Ez a címe a kis füzetnek, amely előljárójában közli, hogy a régi kórház, amely 1833-ban ötvennyolc esztendő volt, szűknek bizonyult a betegek befogadására és ezért elhatározták, hogy új kórházat építenek. A határozatot a megyebizottság hozta meg báró Orczy Lőrinc főispán elnöklése alatt. És felsorolja a jelentés, honnan szerezték be az építkezéshez szükséges anyagokat és tőkét.

Hogyan épült fel az aradi közkórház

„A megyebeli szépnem az új Kórház ügyének előmozdítása s annak javára sorsok által kijátszandó ajándék művek szolgáltatása végett felszólíttatván, minden várakozást túlmutató sikerű fáradatlan buzgalma által olyan nagy számú művek gyűltek össze, hogy azokat

János Másod Al-Ispány Ur 200 öl fát, Tettes Petris, Salbeck Jakab megyei Fő-Biztos Ur 200 öl, Tettes Atzél Antal Tábla Biró Ur 100 öl, Tettes Bánhidi Tábla Biró Ur 100, Tettes Glácz János Földmérő Ur 100, Tettes Lango Ferenc Tábla Biró Ur 50, Tettes Dániel Ödön Tábla Biró Ur 50. Tettes Kovács Ignácz szolgabíró Ur 50 öt fát”.

Vitézlő Rigel Antonin Ur, a „Pesti architectus” tervei szerint az új közkórház épületének felállítása 30.000 forintot kívánt, s száznegyven ágyat lehetett benne elhelyezni. A megye a rabok és elmebajosok részére fenntartott 24 ágy, a megyebeli nemesség 4 ágy. Báró Forray Andrásné Gróf Brunsvik Julianna egy ágy, özvegy Lovász Zsigmondné két, özvegy Lovász Imréné két s Bánlúdy Antal táblabíró egy ágy fenntartását vállalta magára. Ilymódon azután összesen 127.964 forint gyűlt össze, miután minden alapított ágyért ezer forintot fizettek az adományozók.

Az épületet azonban nem sikerült egészen úgy megalkotni, mint azt Vitézlő Rigel ur el-

Származási igazolvány nélkül adhatja ki az aradi posta a külföldi postacsomagokat

A származási igazolvány beszerzése rendkívül megnehezítette a külföldi csomagforgalmat — Sok aradi kereskedő csomagja van a postán, amelyet az új rendelet értelmében igazolvány nélkül vehetnek át

Erdekes rendelet érkezett ma Aradra a bucaresti-i postavezérgazgatóságtól. A rendelet, mely az ugynevezett származási igazolványokra vonatkozik, különösen a kereskedelmi cégek körében tarthat számot nagy érdeklődésre, mivel a külföldi áruk importálását a származási igazolványok szükségessége rendkívüli módon megnehezítette. Az áruk származására vonatkozó igazolványokat a kompenzációs pénztárral egyidejűleg léptették

port-árukat és külföldi postacsomagokat minden további nélkül kiadhatják tulajdonosaiknak. Az előbbi rendelet értelmében igen sok aradi kereskedő cég áruja hever ma is az állomási posta raktárhelyiségében, mivel a származási igazolvány beszerzése nehézségekbe ütközött. Ezek a kereskedők most minden származási igazolvány nélkül megkaphatják áruikat.

FOTO STUDIO

ANDRÉ SZÉKELY MEGNYILT!

ARAD, Bulv. Regina Maria 22. (volt WEISZ-műterem.)

kijátszás végett 3 részre kellett felosztani, két rész belőlük már ki játszattott” — mondja a régies stílusú bejelentés.

És kiderül, hogy a két sorsolás tizenkét ezer forint tiszta jövedelemmel járt. A jövedelmek felsorolása azonban ezzel korántsem ért véget. „Első Al-Ispány Tettes Vásárhelyi János Ur által adatott tánczos mulatságból bevétel 232 f. 12 kr., azaz váltóban 580 f. 30 kr., Tettes Borsfayné ajánlásából bejött 3000 f., Szikra-Boros András aradi patikus ajánlásából bejött 150 f.”

Felsorolják azokat is, akik természetben adományokkal járultak hozzá a kórház felépítéséhez. Ezeknek névsorát a következőkben örökítette meg az utókor számára a régi jelentés: „Tekintetes Bacsinszky ügyvéd Ur 500 köből meszet, Tettes Világosvári Bohus János Fő Szolga Biró Ur 30.000 téglát, Tettes Fascho

életbe, hogy elejét vegyék bármilyen visszaélésnek a külföldi áruk behozatala terén. A ma érkezett rendelet visszavonja a származási igazolványok szükségességét és arra ad utasítást, hogy az import-árukat származásukra vonatkozó igazolvány nélkül köteles kiadni a posta.

Az újabb vámrendelettel kapcsolatban felkerestük Ioanovicu Emil állomási postafőnököt, aki a rendelethez vonatkozó értesüléseinket megerősítette és kijelentette, hogy a külföldről érkező postai küldeményeket származási igazolvány nélkül a mai naptól kezdve kiadhatják a címzeteknek. A kompenzációs pénztár életbelépése óta a posta nem adhatott ki külföldről származó árut e nélkül az igazolvány nélkül, ami nagy keseredelmet okozott az import lebonyolításában. A kereskedelmi cégek, ugyszintén a postahivatalok többszöri intervenciójára most visszavonták a származási igazolványok szükségességét, úgy, hogy az im-

képzelte, mert a jelentéshez mellélt tervrajzok a megyei közkórház frontját másképpen ábrázolják, mint ahogyan azt ténylegesen megépítették. De pár hónap alatt felépült a hatalmas közkórház, amely száz esztendőn keresztül fogadta védelmébe a gyógyulásra váró betegek tömegét.

Most centennáriumot ünnepel a kórház. Száz évvel ezelőtt nemes lelkesedéssel karolta fel az egész vármegye az építkezést, mindenki

Ha Pestre megye,

csak FÜLEKY-nél

esimáltasson ruhát.

Füleký János férfiszabó

Harisköz 3., I. em.

(a Váci-ucca mellett.)

sietett megtakarított filléreit a cél szolgálatára áldozni... és most, száz esztendő után, súlyos gondokkal küzd ez a fontos intézmény. A krízis ráterítette szomorú leplét az aradi kórházra is, amely csak a legnagyobb nehézségek közepette tudja működését folytatni. A város, a betegsegélyző milliókkal tartoznak az ott elhelyezett betegek ellátási és ápolási díja fejében, de egyik sem tud fizetni. Valóságos művészettel tartják fenn ma a kórházat...

Ha jövőre nem javulnak meg a viszonyok, nagyon szomorú lesz az a centennárium, amelyet az aradmegyei közkórház megünnepel... S a száz esztendő előtti lelkesedés szép eredménye semmivé válik...

Marosi Rudolf.

Ratifikálták az osztrák-román clearing-egyezményt

Magyarország nem engedélyezi a tranzit-áruknál az utánvétet

Az esti órákban Bécsből érkezett jelentés szerint, az osztrák kormány mégis ratifikálta a Romániával kötött clearing-egyezményt. Ez a hír természetesen rendkívüli kedvező hatást fog kiváltani mindkét ország kereskedelmi köreiben. A clearing-egyezmény életbelépése lehetőséget fog nyújtani a régen húzódo differenciák kiegyenlítésére.

A bucaresti-i CFR vezérgazgatóságához ezzel szemben rendkívül kellemetlen híradás érkezett. A magyar államvasutak értesítették a CFR vezérgazgatóságát, hogy ezentul nem fogadnak el áruszállítványokat, ugynevezett transmis taxákkal. Ennek következtében mindazok a Magyarországra irányított áru-szállítványok, amelyeket nemzetközi fuvarlevelekkel adtak fel, az átadás alkalmával kifizetendők, utánvétet ezentul nem engedélyeznek.

A magyar lista jele

a szorzójel

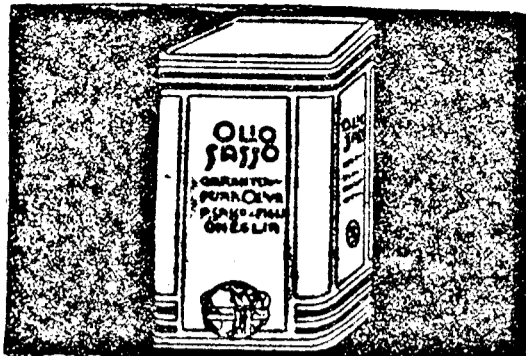
Jubilál az ujaradi ipar- testület elnöke

Knapp Péter ujaradi szüicsmester ünneplése

Bensőségteljes és ritka ünnepség játszódik le holnap Ujaradon. Egy becsületben megőszült és köztiszteltben álló iparos jubileumát ünnepli meg Ujarad iparossága: Knapp Péter ujaradi szüicsmester most ülti be hetvenötödik születésnapját és ugyanekkor üli negyvenedik évfordulóját annak, hogy megválasztották az ujaradi iparrestület elnökének. Ezt a tisztséget mind a mai napig betölti. Az ujaradi iparosság természetesen méltó keretek között kívánja megünnepelni Knapp Péter kettős jubileumát és ezért nagyszabású programot dolgozott ki a holnapi ünnepségekre.

Ma este zenével köszöntik az ősz iparrestületi elnököt, míg a holnapi ünnepségek az ujaradi Iparos Otthonban veszik kezdetüket. Ujarad iparossága olajban megfestette Knapp Péter arcképét, amelyet holnap reggel tíz órakor ünnepélyes keretek között lepleznek le az ujaradi Iparos Otthonban. Ezután villásreggeli lesz, míg délután négy órakor az Iparos Otthonban nagyszabású mulatságot rendeznek, amelyen a dalárda is közreműködik. A mulatságot este folytatják és az előreláthatólag reggelig tartó táncokkal fog befejeződni.

Az ujaradi ünnepségekre meghívták az Iparrestületek Szövetségét is, amelynek képviselőjében Reinhart Gyula, az Iparrestületek Országos Szövetségének elnöke jelenik meg, míg az aradi Iparrestületet Olariu Iustin, aradi Iparrestületi elnök képviseli.

A májbetegyek és akik vakbéliritációban szenvednek, végezzenek komoly kurát tiszta olajbogyóból készült olajjal és megmenekedhetnek az operációtól. Ezt állapította meg dr. Vevey professzor a híres tudós is. Használjon tehát „SASSO” olajbogyó olajat.

„Elamerikázzák” a magyar választói igazolványokat az aradi városháza tulbuzgó tisztviselői

Hogyan készülnek Aradon és a megyében a „tisztá választásokra” — Ha így folyik a munka, a kimaradt 300 magyar választót talán választás utánra felveszik a lajstromba — Velcsov Géza dr. intervenciója, Botioc Elek dr. ígérete

Kommunizmussal vádolják a simonyifalvai magyar választókat

Örömmel vette tudomásul Arad magarsága a város vezetőségének rendeletét, amelyben utasítást adott arra, hogy a járásbírósg által bírói ítélettel felvett háromszáz magyar választót pótlólag vezessék be a listába. Az eredeti választói lajstromokat átkérték a törvényszéktől és néhány ifju városi tisztviselőt állítottak be, hogy a neveket bevezessék. A rendeletől a gyakorlatig azonban nem hosszú az út. Az történt ugyanis, hogy a tulbuzgó fiatal tisztviselők most egymásután idézik fel azokat, akik a bírósági végzésekben szerepelnek és *kikérdezzék egész élettörténetüket.* Dacára annak, hogy a lajstromban szükséges adatokat maga a bírósági végzés is közli. Ez természetesen elhuzódik, úgy, hogy a szavatorválasztások befejeztével talán benne lesz a háromszáz név a listában — ha ilyen tempóban megy tovább.

Az ügyről tudomást szerzett Velcsov Géza dr. a Magyar Párt ügyvezető elnöke, aki néhány percig bent tartózkodott abban a szobában, ahol a vallatás folyt. Végül felháborodva kérdezte meg a tisztviselőt, ki rendelte ezt el és milyen alapon csinálja.

— *Kicsoda Ön, miért érdeklődik?* — hangzott az ügybuzgó ifju hivatalnok kérdése.

Akik felülbírálják a bírósági végzéseket

Amikor tisztviselőtársai megmondották, kivel áll szemben, jóval mérsékeltbb hangon közölte, hogy felettesei parancsára csinálja ezt. Velcsov dr. ekkor megjelent Botioc Elek dr. Interimár-bizottsági elnöknel és felhívta figyelmét arra, hogy tisztviselői szabotálják rendeletét és elamerikázzák a bírósági ítélet végrehajtását. Az interimár-bizottsági elnök szigorú intézkedést ígért. Mindenesetre érdekes ez az ügy, mert

a városházának egyáltalában nem áll joga-

ban felülbírálni, vagy ellenőrizni a bírósági végzéseket.

A választóknak igazolványuk átvételénél kell magukat igazolniok és a városnak csupán végre kell hajtania a bírósági végzést. Vajjon mit szól a város ellenőrzéséhez a bíróság? He-lyes volna mindenesetre, ha a város vezetősége, amelynek tiszta szándékát senkisésem vonja kétségbe, *megfelelő eréllyel véget vetne a néhány tulbuzgó fiatalember amerikázásának.*

A simonyifalvi kihagyott háromszáz magyar választó ügyében is történt ma megfelelő lépés. Parecz Béla dr. képviselőjelölt megjelent ma Lázár Ágoston dr. megyei prefektusnál, akinek elmondotta, hogy *Nadaban* községi jegyző.

önkéntesen megfosztott háromszáz magyar választót jogától.

A megyei prefektus nyomban felhívta telefonon a jegyzőt és elrendelte, hogy minden választói joggal rendelkező polgárnak adja ki igazolványát. Figyelmeztette a jegyzőt arra, hogy *azokat, akik a tiszta választások ellen vétének, szigorú büntetéssel sújtják.*

Rendkívül érdekes különben annak a magyarázata, hogy Nadaban Gábor, Simonyifalva községi jegyzője a 300 magyarpartii választót miért hagyta ki önkényesen a választói listából. A községnak összesen 630 választásra jogosult lakosa van. Háromszáz a Magyar Párt tagja s mindegyik ismeretes arról, hogy józanéletű, becsületes tagja a társadalomnak. *A másik 300 azonban az évek során keresztül titokban folytatott kommunista-propaganda hálójába került* és ezt a 300 simonyifalvai választót általában olyannak ismerik, mint akik meggyőződéses hívei a városi és falusi dolgozók blokkjának.

Nadaban Gábor több ízben tett már jelen-

tést felettes hatóságánál, amelyben azt állította, hogy

Simonyifalva magyar lakossága kivétel nélkül a kommunizmus szolgálatában áll.

Ezt az állítást megcáfolták az előzően lefolytatott képviselő-választások is, amikor bebizonyítást nyert, hogy a községnak 300 magyar választója tántoríthatatlan híve a Magyar Párt politikájának és távol áll a felforgató eszmék propagálásától. Ezt a háromszázat hagyta most ki Nadaban Gábor a választói listákból, amelyekben nem szerepel más, mint az a másik háromszáz választó, akiről tudott dolog, hogy az elmúlt választásokon a dolgozók blokkjára adták le szavazatukat. A községi jegyzőnek világos célja az volt, hogy

a község magyar lakosságát teljes számban távol tartsa a szavazó-urnáktól.

Háromszázat azért, mert törölte a listákból, háromszázat pedig, mert azokat a választás előtt bármikor letartóztathatja a csendőrokkal, azon egyszerű indokolással, hogy a község rendbontó eleméhez tartoznak és így őrzetbevitelük ajánlatos.

Bonyodalmak a mikalakaiak választói igazolványai körül

Bonyodalmak keletkeztek a mikalakaiak választói igazolványa körül. Ismeretes, hogy azoknak, akik szavazóigazolványukért jelentkeznek, személyazonossági igazolványukat kell bemutatniok. Az árviz alkalmával azonban *a személyazonossági igazolványok nagy részét elvitte a víz.* Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnök intézkedett, hogy a mikalakai községháza pótigazolványt adjon ki számukra, amelyekkel átvehetik igazolványukat.

CORSO-MOZGO mai műsora: Soha többé szerelem!

Ragyogó operett a tengerről, a nizzai karnevál és virágcsatáról, kaland a doweri strandon, stb. LILIAN HARWEY, HARRY LIEDTKE, FELIX BRESSART.

MA DÉLELŐTT 11 1/2 órakor MATINÉ.

Halhatatlan lump.

Mesés filmoperett LIANE HAID és GUSTAV FRÖHLICH-el.

MA DÉLUTÁN 3 ÓRAKOR:

Szerelmi keringő.

MESÉS filmoperett, LILIAN HARVEY és WILLI FRITSCH-el — JEGY LEI 8.

SZABÓ ALBERT

üveg- és porcellán nagyáruháza

Julius 10-től 17-ig

az eddigi különböző hetiből megmaradt árukból

Maradék-Vásár hetet rendez

Ezen hét alatt több mint 10.000 db. mindennapi használati és luxustárgyakat $\frac{1}{4}$ áron bocsájt vevői rendelkezésére. Tekintettel a legkülönbözőbb tárgyakra, az összes árakat felsorolni nem tudjuk, kérjük kirakataink megtekintését.

Befőttes és ugorkás üvegek e heti szenzációs árai:

Befőttes-üvegek:	0 5 lit.	0 7 lit.	1 lit.	1 1/2 lit.		
	L. 3.—	L. 4.—	L. 5.50	L. 6.50		
Ugorkás-üvegek:	3 lit.	4 lit.	5 lit.	6 lit.	8 lit.	10 lit.
	L. 10.—	L. 13.50	L. 16.50	L. 19.—	L. 27.—	L. 33.—

Dacára a $\frac{1}{4}$ árnak, az áruk teljesen hibátlan minőségűek!

Szántó György visszaemlékezései

„Aradon vettem először tollat a kezembe” — A neves író eszterházi magányban ünnepli írói jubileumát — Szántó Györgyöt az Aradi Közlöny ledezte fel tíz évvel ezelőtt — A jövő tervei, új regények és a külföld meghódítása

A lesötétített szobában kellemes bűvösség, nyugalom fogad. A falakon markáns színekkel, kitörő, eleven újszerűséggel megalkotott képek, modern bútorok minden sarokban. Ebben a lakásban nem is a jelen, hanem a jövő zenéje, nem érzékelhető, de valahogy világosan érezhető melódiákat... Itt hajol mindennap írógépe fölé Szántó György, az országos viszonylatokban is neves, friss tehetségű, színes fantáziájú író, aki ebben a csendes, lefüggönyözött lakásban, szerény visszavonultságban tartja meg tizedik évfordulóját. Elgondolkozik az elmúlt tíz év felett, lélekben ünnepli meg tízéves fordulópontját annak a napnak, amikor — miután a sors kegyetlen csapása kiesavarta kezéből az ecsetet — beállott a magyar irodalom lelkes harcosai közé...

— Aradon vettem először tollat a kezembe — mondja elgondolkozva mosollyal — jobban mondva akkor ültem az írógép mellé s azóta egyfolytában Aradon írtam, dolgoztam. Beláthatatlan időközök itt is szándékozom maradni, hívja el, nagyon szeretem ezt a várost... Jó aszfaltok vannak, szép parkok, ahol esténként kellemes órákat töltök el... Minden regényemet itt írtam, számszerint nyolcat tíz év alatt. Munkásságom legnagyobb részét magában foglalja az „Embersors” című nagy ciklusom...

— Nem időrendi összeállítás ez, amit most adok, hanem ahogyan történeti sorrendben következnek egymás után. Regényciklusomhoz a következő műveim tartoznak: első az „Utolsó hajnal, első hajnal”, amely a római birodalom fénykorát vetíti papírra a kereszténység első hajnalhasadásának bibortényében. A második a „Bábel tornya”, a keresztény aszkézis és gótika kora, magyar vonatkozásban a Tatárjárás... A harmadik a „Földgömb”.

Szántó itt megáll. Nagy füstkarikákat fúj apró szivarjából, majd felkacag, mint a rossz gyermek, aki valami csínyen tör a fejét. Így folytatja:

— Most elárulok magának valamit, amit még senki sem tud, csak a feleségem. Ennek a ciklusnak most írom a negyedik kötetét — közbevetőleg, mert az ötödik már megjelent, míg a hatodik most keres kiadót. A negyedik

kötet címe: „Stradivari”. Félig el is készültem már vele... A napokban meglátogat Budapestről jó barátom, Benedek Marcell, akinek megvan az a rossz szokása, hogy mielőtt még elkészülne egy regényemmel, kiragadja kezemből és ráveti magát. Azután unszol, hogy fejezzem be már, mert a végét is el akarja olvasni. Erőből Marcell nem lehet leszoktatni, ezt tartom tehát neki meglepetésül... Ezután következik most már a „Bölcső”, amely a polgárság forradalmát, a napoleoni idöket s magyar vonatkozásban Körösi Csoma Sándor történetét foglalja magában. Ezt követi a hatodik: az „Ötszínű ember”. A proletáriátus feltörése a történelem színpadára.

— Valamit írói pályájának kezdetéről, hogyan fedezték fel mint író? — kérdezem. Szántó György elgondolkozik, majd lassan válaszol:

— Az Aradi Közlöny fedezett fel annak idején. Egymás után három tárcsa jelent meg a Közlönyben rólam. Az első mint festőről, a képeimről, a második tárlatomról s végül a harmadik mint íróról. Ekkor még teljesen ismeretlen volt a nevem és ezek a tárcák indítottak el új utamon az érvényesülés felé...

— A tíz év emlékeiről, élményeiről? — teszem fel az újabb kérdést.

— Az emlékeimet, élményeimet majd könyvben fogom elmesélni. Annyi mindent éltem át ez alatt a tíz év alatt is, de különösen annak előtte, hogy két kötetre terjedő regény lesz belőle. Már dolgozom rajta, s azt hiszem, ez lesz legjobb regényem, mert úgy tartom, hogy minden író saját magáról írhatja meg legizgalmasabb regényét.

Szántó György szívesen beszél jövő terveiről. Természetesen még intenzívebben akar dolgozni, mint eddig és nagy lelkesedéssel, boldogan figyeli a magyar írók fiatal gárdájának nemzetközi viszonylatban végbemenő előretörését. Szinte gyermeki lelkesedéssel készül a külföldi könyvpiacok megostromlására... Valahogy úgy érzi magát, mint regényhőse. Körösi Csoma Sándor, amikor elindult az ismeretlen Tibet rejtelmének felkutatására, hogy dicsőséget, becsületet szerezzen magyar névnek.

Nyomorog Aradon

egy előkelő osztrák lovagi család utolsó sarja

Josefa Karrer von Karrerstetten tragédiája — Az aradi jótékony nőegyletek veszik pártfogásban az idős uriaszonyt

Nyolcvanhat évesnek mondja a keresztlevél Josefa Karrer von Karrerstetten-t, Ausztria egyik legelőkelőbb nemesi családjának utolsó sarját, aki most nincstelenül járja az aradi jótékony nőegyleteket, hogy tőlük segítséget kérjen. Hosszu, keserves kálvária után jutott idáig az egykor dús gazdag család sarja, akinek most a jótékony nőegyletektől kell kérnie annyit, hogy fenntarthassa magát. A még most is előkelő megjelenésű és magas kora dacára is egyenes tartású uriaszony egyetlen vagyona, ami a nagy összeomlásból maradt, egy lila bársonykötésű nagy album, melyen az aranyozott osztrák címer áll: a család nemesi levele.

Lovag Karl Karrer von Karrerstetten előkelő szerepet játszott egykoron az osztrák udvartartásban. Gárdakapitány volt, számos kintetetés birtokosa, az orosz Szent Vladimir-rend tulajdonosa volt, akit később ezredesi rangban helyeztek el a József főherceg nevét viselő ezred élére. Adia a szabadságharc idején az osztrák hadseregben szolgált és Magyarországon súlyosan megsebesült. Ferenc József császár ezért kegydíjat utalt ki az egész családnak, azzal az utasítással, hogy a kegydíjat mindaddig kapiák, amíg a család tagjai élnek. De nem volt anyagi gondja a Karrer-családnak addig, amíg az ezredes élt és csak a monarchia összeomlása után kezdődött meg a híres katonacsalád összeomlása...

Három idős nővér maradt meg a családból, férfi oltalmazó nélkül. A Karánsebes melletti Ruszkabányán három házuk és nagyobb földbirtokuk volt. A három jóhiszemű nő azonban sikerült egyseseknek behálózniok és lassankint eluszott minden vagyona. Eladták a házakat közvetlenül a koronabeváltás előtt és az átváltás után maradt csekély pénz lassankint eluszott. Két nővér néhány év múlva meg is halt és Josefa Karrer von Karrerstetten egyedül maradt, minden támasz nélkül. A császári parancs értelmében neki is járt volna kegydíj, de hol volt már a császár és az udvartartás...? Azok, akik támaszai voltak a családnak, meghaltak vagy széjjelszóródtak a világ minden tája felé. A Habsburg-dinasztia bukása nyomorba sodorta az egykor császárhű család utolsó élő tagját...

Az idős uriaszony megtudta azután, hogy egyik rokona, unokaöccse Aradon él, ahol egy vendéglőt bérel. Idejött tehát és néhány évig nyugodtan élt. A krízis azonban ettől az utolsó menedéktől is megfosztotta, a vendéglő megbukott és bérlője egzisztenciája nélkül maradt. Miután Aradon nem sikerült álláshoz jutnia, utolsó pénzéből Nagyváradra és Kolozsvárra utazott, hátha valamelyik erdélyi városban sikerül magának új egzisztenciát teremtenie. Nagynénjéről azonban már nem tud gondoskodni, mert egyelőre a saját megélhetése is teljesen bizonytalan. Ismét egyedül maradt, támasz nélkül Josefa Karrer von Karrerstetten, aki utolsó menedékként most az aradi jótékony nőegyletektől várja a támogatást. A lila bársonykötésű nemesi oklevéllel kezében járja végig az egyesületeket és kéri az aradi jótékony hölgyek segítségét. Magyarországon még él egy közeli rokona, báró Czeh Kolbert tábornok személyében, azonban a két család között már régen megszakadt az összeköttetés és jóformán azt sem tudja, hova kell fordulnia, ha onnan akar segítséghez jutni.

Kegyetlen játékot űz a sors néha egy-egy kiválasztott családdal. Az osztrák lovagi familia Aradra sodort tagja csak egyik falevele a vihar által kidöntött sok-sok erdőnek. A lila bársonykötésű nemesi oklevél pedig egyik emlékeztetője csupán a régmúltnak, amikor a Karrer von Karrerstetten-család tagjai csillogó egyenruhában, ragyogó estélyi toilletekben vonultak fel a királyi udvar parkettjén... De a csillogó kép mögött komoran leskelődik a ma réme: Az Éhség... (—rosi.)

A Marosba fulladt az aradi Kereskedelmi egyik most érettségizett növendéke

Oprin György tragédiája — Órákig hagyták a szerencsétlen ifju holttestét az ingyenfürdő közelében

De a c aradi rendőrőrmester ma jelentette a központi rendőrségnek, hogy a törvényszék háta mögött, az ingyenfürdő közelében, egy fiatalember holttestét fogták ki. A rendőrség értesítést kapott Kísszentmiklósról, hogy Oprin György tizenhét éves kísszentmiklósi fiatalember, aki most érettségizett az aradi kereskedelmi iskolában, tegnap este a Marosba fulladt. A fiu a kora esti órákban Kísszentmiklós határába ment fürödni. Ebben az időben fürdette Oprinék lovait a Marosban a kocsis. Oprin György felült az egyik ló hátára és az állatot maga vitte a vízbe. Fürdés közben a ló eddig még ki nem derített okból megcsuszott, a vízbe esett és a szerencsétlen diákot maga alá temette.

A Maros árja magával ragadta Oprin Györgyöt, akit a segítségére siető kocsisnak nem sikerült megmenteni. A fiatalember pillanatok alatt eltűnt a kocsis szemei elől, úgy, hogy már holttestét sem sikerült Kísszentmiklós közelében megtalálni. Deac rendőrőrmester jelentésének vétele után, a rendőrségen rögtön az a vélemény merült fel, hogy a kifogott holttest minden bizonnyal Oprin Györggyel azonos. A délelőtti folyamán rendőri bizottság szállt ki a helyszínre és megállapította, hogy valóban Oprin holttestét fogták ki a Marosból. A rendőrség értesítette Oprin Kísszentmiklóson lakó szüleire is, akik még ma megérkeztek és agnoszkálták a halottat. Oprin György eltemetéséhez az ügyészség megadta a szükséges engedélyt. Itt említjük meg egyébként, hogy a szerencsétlen fiatalember holtteste a kora reggeli óráktól, egész délután fél kettőig kint feküdt a Maros-panton, ágaktól és gallyaktól borítva, a tűző nap sugarában. Az illetékes hatóságok kötelessége lett volna a holttest sürgős elszállítása a város forgalmas helyéről, a halottasházba.

Megszakadtak a lengyel-orosz tárgyalások

A lengyel külügyminiszter követelése akadályozta meg a megegyezést

Bucurestiből jelentik: A kormány ma értesítést kapott Genéből, a román követtől, hogy Zalesky lengyel külügyminiszter és Litvinov orosz külügyi népbiztos között a lengyel-orosz megneemtámadási szerződésre vonatkozó tárgyalások megszakadtak, mert Zalesky ragaszkodott ugyanolyan szövegezéshez, mint amilyent Románia is követelt Rigában, hogy Oroszország ismerje el Besszarábia csatlakozását Romániához, ami miatt a rigai tárgyalások nem vezettek eredményre. Illetékes helyen rámutattak arra, hogy a Kellog-paktum általában biztosít minden megtámadás ellen és így a tárgyalások megszakítása nem jár következményekkel.

Bocu Sever volt bánrsági kormányzót felmentette az aradi törvényszék

A bíróság törölte a hétszáz ezer lejes vámbírságot is — A felmentő ítélet érdekes indokolása

Az aradi törvényszék Alexandrescu-Niculatanácsa csütörtökön tárgyalta le Bocu Sever volt bánrsági kormányzó ismeretes vámbügyét. Bocu Severt a curtici-i vámhivatal jegyzőkönyve alapján a pénzügyminiszterium 700.000 lej vámbírsággal sújtotta, mert a vámhivatal jelentése szerint a lippai templom részére szállított és 17 ládában elhelyezett templomi felszerelési tárgyakért és festett üveglablakokért a törvényes vámot nem fizette ki. A vámhivatal döntése ellen Bocu Sever jogi képviselője, dr. Raicu Aurel utján felelőzést jelentett be, azonban a felelőzést az aradi törvényszék arra való hivatkozással utasította el, hogy azt

a törvényben meghatározott határidőn tud nyújtották be. A törvényszék döntése ellen Bocu Sever a temesvári Táblához élt felfolyamodással, amely helyt adott a volt bánrsági kormányzó kérelmének és az ügyre vonatkozó iratokat azzal küldötte vissza az aradi törvényszékhez, hogy azt érdemben tárgyalja le. A csütörtöki tárgyaláson megjelent dr. Jaga Livius temesvári és dr. Raicu Aurel aradi ügyvédek, a kincstár érdekeit pedig Lepa Valér dr. aradi ügyvéd képviselte.

A főtárgyalás folyamán Bocu Sever képviselőjében megjelent ügyvédek rámutattak arra, hogy semmiféle vámkihágás nem történt,

Minden jó gazdaaszszony kötelessége ...

...arról gondoskodni, hogy sőhase hiányozzék házában az eredeti FLY-TOX rovarirtó, mely megóvja lakását, élelmiszereit a legyek és minden más rovartól. E rovarok, mikrobák hordozói, nemcsak az egészségre ártalmasak, de úgy, munkamint pihenés közben zavarnak. Ha rendszeresen permeteznek a felülmulthatatlan FLY-TOX rovarirtóval, megmenekülnek a legyektől, moly-, poloska-, svábbogár-, bolha- stb. rovaroktól. A FLY-TOX ártalmatlan az emberi szervezetre, peccsétet nem hágy, kellemes illatu és legtökéletesebben fertőtleníti. A FLY-TOX-ot a párizsi Pasteur intézet megvizsgálta és elismerte.

Követeljük bevásárlási forrásaitól az eredeti, kék-fehér FLY-TOX bödönt. Utasítsanak vissza minden alacsonyabb rendű rovarirtót, melyek hatástalanok

FLY-TOX

A CSALHATATLAN ROVARIRTÓ

mert a lippai templom részére behozott különböző felszerelési tárgyak diplomáciai utlevéllel érkeztek román területre, azonkívül pedig a pénzügyminiszterium előzetesen hozzájárult ahhoz, hogy ezekért a tárgyakért 80.000 lej vámot fizessenek, tekintettel arra, hogy a lippai templom a történelmi műemlékek közé van sorozva.

A törvényszék a mai napra tüzte ki az ítélet kihirdetését, amelyen Bocu Sever is személyesen megjelent.

A törvényszék helyt adott a felelőzésnek és Bocu Severt felmentette az ellene emelt vámkihágás ügyében s egyben törölte a reá kirótt 700.000 lejes bírságot.

A törvényszék felmentő ítéletének indoklásában hivatkozik a vámtörvény 38-ik szakaszára, amely előírja, hogy valamely vámtisztviselő idegen beosztású vámterületen csak akkor vehet föl jegyzőkönyvet, ha arra a miniszter által aláírt speciális meghatalmazással bír.

HIREK

A soborsini gyermeknap

Üdvözlük a nyaraló gyermekek aradi ismerőseit

Hangulatos, nagyszabású ünnepséget rendez vasárnap, 10-én az aradi Vörös Kereszt Egyesület, Aradmégye kies fekvésű üdülőhelyén, Soborsinbáti. Az ünnepség rendezőgárdája a jótékony, nemes szívről közismert dr. Botis Tivadarné vezetésével, tulajdonképpen a Vörös Kereszt nyaraltatási kedvezményében részesülő gyermekek, akik az alábbi kedves, őszinte hangu levelet küldötték be ma az Aradi Közlöny szerkesztőségének:

„Mi, az aradi Vörös Kereszt akciójának kisebb és nagyobb nyaralói, üdvözlünköt küldjük Soborsinból, erről az ideális, szép helyről, az Aradi Közlöny-nek és kedves ismerőseinknek. Jelentjük, hogy pompásan érezzük magunkat és kérjük, látogassanak el hozzánk július 10-én megtartandó gyermekünnepélyünkre, amelyet három órai kezdettel, a kolónia parkjában tartunk meg.”

A meghívót a következő gyermekek irták alá: Stela Bosneac, Sfaraila Anicuta, Dürbeck Zsófia, Wagner Ibolyka, Vasiliu Elena, Spanhauer Aurelia, Domszky Antonia, Szabó Klára, Erődi Margit, Schiller Eliza, Fell Anna, Rista Mária, Bartoff Médy, Tamás Aurica, Georgescu Marianna, Heiszler Gizella, Handl Anna, Aradszky Margit, Schebesta Margit, Csillag Rozália, Pantea Etelka, Pantea Ilonka, Kercsó Margit, Horváth Irénke, Weisz Margit, Bauer Anna, Faragó Erzsébet, Molnár Terézia, Kosek Ilona, Simandan Irimie, Csányi Károly, Csányi Viktor, Arcan Luku, Mátyási József, Hirschl Imre, Radis György, Cighirean János, Domszki István, Bosneac Róbert, Kercsó Béla, Sziveri Ernő, Csák Emil, Domokos Mátyás, Molnár Lajos, Szereden Ilic, Bartlof József, Bartlof Dániel, Tamás György, Aradszky László, Sebesta Francisco, Sebesta Bálint, Izso Lajos, Barbosu György, Vladislav Caius, Marius Iercan, Faragó Pál, Faragó Ferenc, Iosif Gheorghe, Holban Cracium és Ursu Ioan.

A Soborsinban nyaraló „Vörös Kereszt”-kolónia diákjainak meghívására, minden bizomnyal sokan fognak kimenni Aradról a festői fekvésű üdülőhelyen rendezendő, kellemes, nagyszabásúnak ígérkező gyermekünnepélyre.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Sok helyen zivataros esők, északi légáramlás és a keleti részeken is átterjedő fokozatos hőszűvedés.

CENTRAL MOZGÓ: Végzetes csók

Szerelmi történet a 70—71-es porosz—francia háború idejéből. CLIVE BROOK, ANN HARDING, CONRAD NAGEL.

SELECT MOZGÓ: Táncol az alvilág.

Németül beszélő, énekes és zenés, izgalmas bűnügyi kaland. WILHELM DIETERLE, LISSI ARNA és ANTON POINTNER.

Vasárnapi előadások kezdete 5, 8 és 10 órakor.

MATINÉ 12 órai kezdettel a SELECT MOZGÓ-ban: KISORSOLT ASSZONY, Jeanette MacDonald és John Garrick.

— Ma az összes templomokban requiemet tartottak Ferdinánd király halálának évfordulója alkalmával és a görög keleti katedrálisban tartott gyászmisén az összes katonai és polgári hatóságok, valamint a tisztikar és köztisztviselők is megjelentek.

— A népszövetségi pénzügyi szakértő bizottság Romániában. Bucurestiből jelentik: Avenol, népszövetségi pénzügyi szakértő értesítette a kormányt, hogy a népszövetségi szakértő bizottsággal hétfőn érkezik Romániába.

— Az aradi szerb egyház harangszentelő ünnepsége. Az aradi szerb hitközség küldöttsége Kovintyity Uros esperes vezetésével ma felkereste az összes aradi katonai és polgári hatóságok fejeit, akiket meghívtak a szerb egyház keddi harangszentelő ünnepségére. A hatóságok részéről megjelenik az ünnepélyen Balacescu tábornok, Lázár Ágoston dr. megyei prefektus, Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnök és dr. Moga Romul rendőrvezető.

LEGUJABB

Németország nem mond le az Anschluss-tervről Pápen német kancellár feltűnéstkeltő bejelentése Lausanneban — Amerika aggodalmaskodik a lausannei egyezmény miatt

Londonból jelentik: Az amerikai lapok örömmel fejezik ki a lausannei egyezmény felett, több lap azonban aggodalmát fejezi ki az iránt, vajjon nem Amerika fogja-e az egyezmény ártalmát megfizetni. Általános feltűnést keltett az a hír, amely szerint a washingtoni külügyi hivatal kijelentette, hogy szó lehet arról, miszerint adósságrevizió legyen az európai államoknak Amerikával szemben fennálló tartozásai kérdésében. Egy másik jelentés szerint viszont Amerika ragaszkodik a múlt évi Hoover-terv feltételeihez. A lausannei egyezmény tehát nem keltett Amerikában olyan osztatlan tetszést, mint eleinte gondolták.

Ezzel szemben — mint a római jelentések mondják — olasz politikai körökben meglepéssel fogadták a lausannei egyezmény híreit. Az olasz politika eredményének könyvelik el az egyezményt, amelynél Mussolini tíz év óta

— Szilárd az aradi gabonapiac. Az aradi gabonapiac ma szilárdulás áldott be. Ez azzal magyarázható, hogy egyes csehszlovákiai malmok beviteli engedélyeit, amelyek július elsején jártak le, a cseh kormány meghosszabbította. A cseh malmok most ennek következtében fedezni igyekeznek szükségleteiket, ami által a kereslet növekedése állott be. A gazdák viszont, akik rossz termésre számítanak, igyekeznek készleteiket tartani. A buza ára ma 310—315 között mozgott. Az északi megyékből rosz 195 lejes árfolyamon kínáltak. Az új árpa 180—200, míg a tengeri 210 lejes árfolyamon kelt el.

— Érdekes esküvő folyt le ma az aradi városi anyakönyvi hivatalban, ahol Kalló György aradi ügyvéd esküdt örök hűséget Sincsei Eleonorának, az ismert aradi közjegyző leányának. Tanuk: dr. Veliciu Emil és ifj. dr. Ispravnic Sever voltak. Az esketést Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnök végezte.

Hőgyek — Urak részére

modern — finom és olcsó **fehérnemtek**

Ruttkay & Botye cégnél

Arad, megyeházzal szemben.

— Jelentkezzenek fényképes igazolványokért. Az aradi rendőrség felhívja mindazokat, akik fényképes személyazonossági igazolványi kérvényeztek és azt még nem kapták meg, hogy jelentjenek meg a rendőrség népesedési hivatalában. Július 11-én, hétfőn az összes A—L kezdőbetűs nevek tulajdonosai jelentkezzenek igazolványuk átvételéért. A jelentkezők hozzák magukkal a régi személyazonossági igazolványukat, amelynek ellenében kapják meg az új fényképes személyazonossági igazolványukat.

Ischiásznál egy pohár természetes Ferenc József keserűviz reggel éhgyomorral véve előmozdítja a gyomor és a belek működését s könnyű székletet biztosít. Orvosi tapasztalatok dicsérik a Ferenc József viz azon kitűnő hatását, amelyet vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál is kifejt. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Aradi cég bírói likvidálást kér. Az aradi törvényszék csődbíróságához ma kérelmet adott be Hartmann Samu és fia aradi vaskereskedő cég, amelyben a bírói likvidálás elrendelését kérte. A kérelemben a cég nem tüntette fel az aktiva és passziva összegét, a bizottság tagjainak kinevezésére vonatkozólag hétfőn dönt a törvényszék csődbírósága.

hangoztatott „szivacs-elvén” fogadták el.

Horriot, Sir John Simón, Hymans, Musy és német, valamint osztrák megbízottak megbeszélést tartottak az Ausztriának nyújtandó háromszázmillió schillinges kölcsön formáságainak ügyében. Von Pápen német kancellár kijelentette, hogy nem járulhat hozzá olyan egyezményhez, amelyben Ausztria Franciaország kérésére megismétli azt az ígéretét, hogy lemond az Anschlussról. A bizottságban az az álláspont alakult ki, hogy arra való tekintettel, hogy Németország ugyanis csak hétmillió schillinggel venne részt a kölcsönben, kihagyják Németországot a kölcsönműveletről. Abban az esetben, ha Németország közben megváltoztatná álláspontját, még mindig lenne ideje a kölcsönben való részvételre, mert a mai határozatot a Népszövetség csak később emeli hatályra.

Ferdinánd király halálának évfordulója

A curtea de arges-i gyászünnepségen a király és a trónörökös is résztvettek

Bucuresti-i tudósítónk jelenti: Ma reggel 9 órakor a kormány tagjai, valamint a klérus különvonaton Curtea de Argesbe utazott, a beteg Vaida miniszterelnök kivételével, hogy részt vegyen Ferdinánd király halálának évfordulóján rendezett gyászszeretáson. A miniszteri különvonat fél 11-kor érkezett az argesi állomásra, amely elé később betolatták az udvari különvonatot is, amely már reggel 4 órakor megérkezett, de egy holtvágányon vesztegelt. Az uralkodót Vaida miniszterelnök helyetteseként Voicu Nitescu és Stefanescu külügyminiszter fogadták. A király Mihály nagyvajda. Mária özvegy királyné és a görög exkirályi pár kíséretében az argesi kolostorhoz ment, ahol Pymen moldvai metropolita tartotta a gyászszeretást amelynek befejezte után, úgy az udvari, mint a miniszteri különvonatok visszatértek Bucurestibe.

— Másfélmillió lejes kártérítési per a CFR ellen. Az aradi törvényszék ma tárgyalta tizenkét aradi telektulajdonos perét, amelyet a CFR ellen indítottak. A telektulajdonosok másfélmillió lej kártérítést kérnek a CFR-től, azért, mert telkükön keresztülvezette a vasutvonalat. A bíróság több tanukihallgatást eszközölt, majd pedig elnapolta a tárgyalást.

— Kivégezték egy katonatisztet Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: Ma hajnalban kivégezték Atanaskovics főhadnagyot, akit a marburgi összeesküvésből kifolyólag a haditörvényszék halálra ítelt.

— Elérkezett a várva-várt nap, ma, július 10-én van a hadirokkantak segélyezésére az Eminescu-parkban a nagy parkünnepély. Egész Arad lázas érdeklődéssel néz a nagy apparátussal megrendezett ünnepély elé. Oly sokoldalú szórakozást és látványosságot teremtett a mai napra a rendezőség, hogy Aradváros közönsége ehhez hasonlónban még nem részesült. A 3 lejes kis tombolának főnyereménye egy gyönyörű kis ponyló lesz, ezenkívül 3000 tárgy kerül kisorsolásra. A nagy tombola az esti bál előtt lesz megtartva a kioszk teraszán. A hangosfilmfelvétel az est beálltával kezdődik meg. A művészi program nagy meglepetésekkel fog szolgálni, de kivétel nélkül minden látványosság felejtethetlenné fogja tenni mindenki számára e napot.

— Az aradi Polgári Jótékony Egyesület tevékenységi csoportja értesíti tagjait, hogy az első csoportban 550, a másodikban 580 számig esedékes a fizetés.

Schuller József fogászati rendelőjét
a Minorita-palotába
helyezte át. 2145

Tizenhét rendőr keresete két aradmegyei község ellen

Kétszáz ezer lejt követelnek elmaradt fizetésük címén.

Különös előzményű keresetet tárgyalt ma az aradi törvényszék. A pert Nagylak és Sajtény községek előjárói ellen indította a két község tizenhét alkalmazottja, akik keresetükben a következőket adták elő:

1925-ben a két község előjárója tizenhét községi rendőrt alkalmazott, anélkül, hogy a községi bizottság hozzájárulását kikérte volna az alkalmaztatásra vonatkozólag. Az előjárók határozata ellen a községek bizottságai felelősséggel éltek az aradmegyei prefektushoz, aki oly értelemben döntött, hogy a jogtalanul felvett községi alkalmazottakat azonnali hatállyal el kell bocsátani állásaikból. A prefektus döntése után mind a tizenhét alkalmazottat elbocsátották, akik azonban később ismét kérték felvételüket községi szolgálatba. Az új kérelemre vonatkozólag a községek interimár-bizottsága döntött és az ily módon hozott határozat alapján a tizenhét községi rendőr alkalmazását a prefektura is jóváhagyta.

A tizenhét rendőr újbóli alkalmaztatása után perrel támadta meg a két községet és arra kérték a bíróságot, hogy kötelezze a községeket, hogy arra az időre, amíg a szolgálatból el voltak bocsátva, utólag fizessék ki havi fizetéseiket. A járásbíró, mint elsőfokú bíróság elutasította a keresetet, amely ellen a tizenhét községi rendőr felelősséggel élt az aradi törvényszékhez. Ebben az ügyben ma tartotta meg a törvényszék Popescu-Mager dr. tanácsa a tárgyalást és a keresetre vonatkozólag úgy döntött, hogy annak helyét ad, azonban az érdemi tárgyalás lefolytatása céljából az iratokat visszaküldi az illetékes járásbíróhoz, amely hivatva van ítéletet mondani a rendőrök kétszáz ezer lejes követelésére vonatkozólag.

— Ma vette át Nedelcu Miklós városi főügyész a kultúrügyosztály elleni vizsgálat aktáit, miután — mint megírtuk — Popa Constantin kultúr tanácsos vádaskodásaira Olariu István vezértitkár lemondott a vizsgálat vezetéséről. Nedelcu dr. — mint értesülünk — hétfőn kezdi meg munkáját és elsősorban is a sokat emlegetett Clonda Augustint idézi fel kihallgatásra. Városi körökben érdeklődéssel várják a vizsgálat fejleményeit.

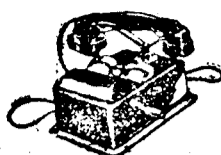
— Aradi ügyvéd konverziós kérelme. Az aradi törvényszék központi iktatóhivatalához ma Momac Döme dr. ügyvéd, földbirtokos kérvényt adott be, amelyben a konverziós törvény alkalmazását kéri földbirtokát terhelő 800.000 lejes adósságára vonatkozólag.

— Az aradi rendőrség tegnap razzliát tartott az aradi pékeknél, akiknél kenyérbélyegkihágás után nyomozott, amennyiben a rendőrség Belakovics Antalnál olyan kenyéret talált, amelyen nem volt kenyérbélyeg. A pékmester ellen megindították az eljárást.

— Vakmerő lopás Aradon. Ifj. Domán Sándor ma feljelentést tett az aradi rendőrségen, hogy Strada Greceanu 1. szám alatti lakásából ötezer lejt értékben elloptak egy ezüst cigaretta-tárcát. A feljelentésben ifj. Domán Sándor előadta, hogy szalonjának ablaka nyitva volt és a tettes ezen át mászott be a lakásba. Munkája közben azonban minden valószínűség szerint megzavarták és ezért csak a cigaretta-tárcát vitte magával. Nem érdektelen megemlíteni, hogy néhány nappal ezelőtt Nyári Géza tisztviselő lakásába is hasonló módon hatoltak be és onnan több ezer lejt értékben különböző ezüst-neműeket vittek el. A két eset között tehát teljes az azonosság és így minden valószínűség szerint, mind a két lopásnak egy és ugyanaz a tettese. Az ügyben a rendőrség bevezette a nyomozást.

Bárhol megjelent vagy hirdetett könyvet SANDOR FERENC-nél keressen.

— Csatornázást kér a Fa-ucca. A Fa-ucca lakossága ma beadványt intézett a városi mérnöki hivatalhoz, amelyben csatornázást és a villany bevezetését kérte az ucca részére. Az interimár-bizottság legközelebbi ülésén dönt az ügyben.

Használja a telefont!

Nyugodtan maradhat még egy hétig távol...

A TELEFON

lehetővé teszi, hogy irodájával vagy lakásával állandóan összeköttetésben álljon.

Az interurbán telefonszolgálatot jelentősen megjavítottuk. A kapcsolást hamarabb kapja és sokkal jobban hall, mint ezelőtt. Nyaralás közben, a tengerparton vagy a hegyekben, érintkezzék irodájával, lakásával vagy barátaival telefon útján. Minden telefonhivatal felvilágosítással szolgál az Önt érdeklő díj-szabásról. 21 és 8 óra között 40%-os engedmény és háromszoros díjba kerül.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

— Lopás az aradi strandon. Az aradi rendőrségre ma befutott az első idei strandlopásról szóló feljelentés. A feljelentést Marincea Eremia tette meg, akinek kabinját kinyitották és onnan kétszáz lejt loptak el. A lopással kapcsolatban a rendőrség Oláh Lajost őrizetbe vette, akire azonban még nem sikerült rábizonyítani, hogy a lopást ő követte el.

— Ma délután 4 órai kezdettel rendezik az aradi nyomdászok kerti ünnepélyüket Ujaradon, a Kornett-féle vendéglő kerti helyiségében, hol a Gutenberg-dalkör és Jazz-band felváltva szórakoztatják a közönséget, ezenkívül kugliverseny, tombola, amerikai árverés, szépségverseny, stb. teszik felejthetlenné a közönség számára a kertiünnepélyt, melyet este fél 10 órakor a Gutenberg-dalkör 60 tagu vegyeskarának nagyszabású hangversenye követi. Kováts Gyula karnagy vezetésével. Hangverseny után tánc reggelig. Belépődíj nincs, a műsor megváltása kötelező.

— Pszicho-grafologus, a párisi grafologiai társaság tagja, aki mindenféle analízisban jártas, törvényszéki iráskértő, jutányos áron elfogad analízist. Vidékieknek választékos és 40 lejt (bélyegben is beküldhető) beküldése ellenében grafologizál. Cim: Dumitru Rosu, Arad, Str. Gheorghe Lázár 5. sz.

— Tüntessétek el a kellemetlen szájszagot. Ez az undorító jelenség nagyon el van terjedve. Az illető maga a legtöbb esetben nem is veszi észre. Sok embernek volt már ebből háttánya. Biztos ellenszere a Pebeco-fogpaszta, amelynek tisztító és frissítő hatása utólérhetetlen.

— Amit nem tud mindenki! Eddig úgy látszott, hogy áthidalhatatlan akadályokba ütközött az olyan fájdalomcsillapító szer előállítására, amely gyors hatása mellett egyben tartós eredményeket is ér el. A gyógyszerészet terén és sok betegen végzett beható kísérletek és tanulmányok alapján sikerült végre „Togal” név alatt olyan gyógyszer előállítani, amely megbízható és tartós hatása mellett a szervezetre nézve teljesen ártalmatlan. A Togal-tabletták használata nagyszerűen bevált csúszos és köszvényes fájdalmaknál, fejfájásnál és hülérből származó megbetegedéseknél.

— Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, a nyári időnyben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt áron ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényező, — külön szivostály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

ARADI ÓRÁSINASBÓL VELENCEI IDEGENVEZETŐ

Aki kimentette Nemeckay Árpádot a jég alól — A Szent Márk-tér szent madarairól — Hogyan jutott el Cézár bácsi Velencébe — Nászatások a sóhajok hidján

— Az Aradi Közlöny számára írta: PAÁL JÓB —

Venezia, 1932. július elején.

Délután két órakor legérdekesebb a Piazza San Marco.

Ilyenkor eteti a velencei magisztrátus Szent Márk szent madarait: a galambokat.

Csodálatosan érdekes, hogy Istennek ezek a szelid teremtményei mennyire pontosan számon tartják az etetés idejét. Öt perccel két óra előtt már idegesen keringenek a levegőben és hatalmas rajokban lepik el a palazzo reale erkélyeit. Amikor aztán az orologgia órája elüti a két órát és megszólalnak a hatalmas dóm öblös hangu harangjai is, a lagunák városának minden részéből hatalmas csoportokban érkeznek a légi vándorok. Nem tulzást azt állítani, hogy *elhomályosítják a napot*. Gyors szárnycsattogtatással keringenek a levegőben, fiatalok és öregek egyaránt. Kakiruhás rendőrök tartják fenn ilyenkor a rendet, Venezia féltő gonddal vigyáz a madaraira. A dogék városában a galamb a szent madár: kihallgatás nélkül három hónapi fogház jár annak, akit rajta kapnak, hogy galambpecsenyét akar ebédre enni.

A jobboldali árkád alól, amerre a Rialtóhid és a Bauer-Grünwaldhotelbe vezet az út, két perccel két óra után kicsinyke zsákkal a kezében egyenruhás városi ember ballag a tér közepe felé. Ciromag van a zsákban, úgy látszik a ciromag a galambok osztrigája. A zsák szája nyitva van és lassan pereg ki belőle a csemege. Az uniformisos ember n betű alakban végigsétál a galambok között és elszórja a zsák tartalmát. Ebben a pillanatban a szelid galambok is olyanok mint minden élő lény: a husos fazék mellett: tülekedve, egymás hátán rohannak a ciromag felé és percek alatt megtisztítják a teret. Kodakok zárja csattan, mozgóképek szalagja tekereg: öt perc múlva már hirtelen hamva sincs az érdekes látványosságnak.

A társasággal egy darabig nézzük még a Szent Márk tér tarka, kaleidoszkopszerű életét, amikor összes férfi lép hozzánk, gomblyukában a fassio jelvényével. Kicsit idős ember, tipikusan olasz. És szegedi, dialektussal magyarul szólít meg:

— *Kegyedék magyarok? Látták már a palazzo ducalet?*

Megnyugtattuk, hogy Venézia minden nevezetességét alaposan ismerjük, de azért az öregot meginvitálom egy kis diskurzusra az egyik kávéház terraszának árnyas sarkába.

Magyarul beszél az idegenvezető

Érdekes és nevezetes ember az öreg: a múkincek városának egyetlen magyarul beszélő idegenvezetője: *Concina* Caesare, röviden: a Cézár bácsi. Ő maga a fiatalságát Magyarországon töltötte, Szegeden, Aradon, Kasán, Debrecenben, Miskolcon és Győrött csavargott az apjával, aki eredetileg Topánfalván volt magyar csendőr, aztán pedig cementműhelyt alapított és ezzel járta be a magyar városokat.

— Négy esztendő múlva — meséli Cézár bácsi a Florian terraszán — éppen száz esztendő lenne az apám, ha élne. De sajnos már 1894-ben meghalt. Én hét esztendő voltam, amikor Magyarországra kerültünk. Szegeden

a rókusai elemi iskolában tanultam meg magyarul. Olyan alaposan megtanultam, hogy el se felejtettem azóta. Szegedhez más emlékeim is fűznek. Hét esztendő koromban, 1887-ben egy csomó gyerekkel korcsolyázni mentünk a befagyott rókusai tóra. Velünk volt *Nemeckay Árpád* is, akinek most úgy tudom patikája van Szegeden. A vékony jég egyszerre csak beszakadt a Nemeckay gyerek alatt és az *Árpád hirtelen eltűnt a jég hideg vizben*. Én utána vettem magamat és kimentettem a halál torkából. Szegeden lettem órásinas is, mert nem akartam tanulni, a Brauswetter-féle híres műhelybe kerültem, majd aztán, hogy az apám Nagyváradra hurcolkodott, a Bémer-téren az öreg Liebls műhelyében tanultam tovább. Azt hiszem, hogy ez a régi, híres üzlet már megszűnt. *Innen Nagylakra, majd Gayer óráshoz Aradra kerültem.*

— A bátyám, *Concina Umberto*, a veneziai egyetem híres professzora, aki pár esztendővel ezelőtt halt meg, szoros kapcsolatot tartott fenn Nagyváraddal. Még egyetemi tanár korában is minden esztendőben elutazott ide, ahol igen sok barátja volt és ahol még most is szívesen emlékeznek rá vissza. Ott végezte a középiskoláit és Turinban, Padovában. Milánóban több előadást tartott Nagyvárad múkinckesiről.

ABBZIA HOTEL CONTINENTAL és depandancal

az adriai Riviera legmodernebb és legnagyobb komforttal berendezett szállodája. Abbazia legszebb helyén. Kitching konyha. — Tennisz. — Garage. — Tengeri fürdők a házban. — Apartementok fürdőszobával. Teljes ellátás már napi 35 lírától feljebb.

Kolozsvári magyar tanár és ügyvéd a tichilesti-i leprások között

Egy erdélyi család tragédiája -- A borzalmas helye -- Akik letargikusan várják a halált -- Az „oroszlánarcu ember” --

Magyar orvos kísérletei a leprás betegek gyógyítására

Beszámoltunk arról, hogy a tichilesti-i leprátábor betegei közül huszonötven elhagyták a lepratelepet és megjelentek Isacet városában, ahol tiltakoztak az ellen, hogy egy teljes hónapja semmiféle élelmiszert, sem gyógyszereket nem utaltak ki részükre. A városban óriási pánikot idézett elő a leprabetegek felvonulása. A lakosság bezárkózott a házakba és teljesen megállott a városi élet cirkulációja. A rendőrkapitány csak azzal tudta rávenni a leprásokat a telepükre való visszatérésre, hogy megígérte: azonnal küldet számukra élelmiszert és gyógyszereket.

Ezzel kapcsolatban *Siminoescu dr.*, Románia legelső bakteriológusa, aki mint vezérigazgató az egészségügyi minisztériumban a leprabetegek ügyeit intézi, nyilatkozatot adott a romániai leprások sorsáról. Elmondta, hogy a tichilesti-i lepratelepen 200 fertőzött él, ezenkívül van még egy kis halászfalu, amelynek mind az ötszáz lakosa bélpoklos. Ez a falu a Duna deltájában fekszik, Caraorman a neve és a hatóságok csak egy év előtt értesültek a falu borzalmas titkáról. A falut teljesen izolálták és lakóit a közeljövőben be szállítják a tichilesti-i táborba...

Babadag regáti városkától hét kilométernyire fekszik Tichilesti község. Ez a község arról ismeretes, hogy mellette építették fel a bélpoklosok telepét... Két óra alatt lehet elérni a tábort az egyetlen közlekedési eszközön, parasztszekeren. Három kapun és háromszoros őrségen keresztül lehet bejutni a táborba, amely mindössze két éve áll fenn. Ezelőtt egy besszarábiai községben zsúfolták össze a leprabetegeket sőtét és piszkos földszintű helyiségben. A leprakórház betegeinek élelmézéséről egyáltalában nem gondoskodtak és így kénytelenek voltak kiszökni esténként a kórházból, hogy a szomszédos tanyákon élelmiszert

— Én magam, mint órásinas bejártam majd-nem egész Magyarországot. Husz esztendő koromban kerültem Venéziába, az apám szülővárosába. Itt elvégeztem az idegenvezetői tanfolyamot, diplomát kaptam és autorizált vezető vagyok Venéziára, Padovára, Trevisora és Rovignora. Huszonöt esztendő alatt legalább százezer magyart vezettem a lagunák városában és nincsen a magyar közéletnek, művészetnek, politikai életnek olyan kimagasló férfiai, akinek ne én mutattam volna meg ennek a páratlanul szép városnak ezernyi nevezetességét.

Szomorúan jegyzi meg Cézár bácsi a beszélgetés végén:

— Ma sajnos kevés a munkám, ámbár nem panaszkodhatom. Az embereknek már nem igen van szükségük magyar vezetőre.

— Egy dolgot szeretnék azonban elérni. Nem vagyok hű ember, de most negyvenhárom esztendő után úgy érzem, hogy jogom van életmentési éremre azért, mert 1887-ben a Nemeckay Árpádot Szegeden kimentettem a rókusai tóból. Fogok is írni Szegedre a főispánnak, hogy adják meg nekem ezt az érmet. *Elvégre rászolgáltam.*

Akiket a sóhajok hidjára kell vezetni

— És kérem arra is, írja meg az újságba, hogyha magyarok jönnek Velencébe, keressék fel az öreg Cézár bácsit a Doge-palotánál. Jobb és lelkiismeretesebb vezetőt nem találnak. És én mindent magyarul magyarázok meg az én vendégeimnek...

... Egy velencei magyar szállodából, a Hotel Astoriából fiatal nászatások keresik Cézár bácsit. Vezetettni akarják magukat. Az öreg bucsut vesz tőlünk, mosolyog a bajusza alatt és távozás közben halkán odasugja:

— *Ezeket a sóhajok hidjára kell elvezetnem, ott édes felhomály van, aztán pedig elmegyünk gondoláználni a Canale grandén, De ekkor én már háttal ülök bele a gondolába...*

Buziási-Phönix

Ásványvíz

Üdít Gyógyított
hapható minden jobb éttermekben és kereskedésekben.
Főlerakat: **Karjós Miklós utóda** Arad,
Strada Eminescu 16. Telefon 688.

Ma van a nagy népünnepély

az Eminescu-parkban. Felejthetetlen lesz e nap mindenki számára. Három leírt nyerheti meg a gyönyörű kis pony-levet. Jöjjön el, rokonai, barátai, ismerősei mind ott lesznek.

SPORT KÖZLÖNY**A román-magyar női válogatott tennisz-verseny első napján mind a négy számot**

Demkó Aszlánt, Baumgarten Liszkát, Paksyné a magyarok nyerték meg Somogyit és Schréderné Zizovitsot verte, így a magyar hölgyversenyzők négy lőre vezetnek — Vasárnap a hátralévő négy szinglit és a két párosf bonyolítják le

Nagyváradról jelentik: A román-magyar válogatott hölgy-versenyt ezidén először rendezték meg. A premiért nagy erkölcsi siker kísérte, a verseny színhelyén nagy és előkelő közönség jelent meg, hogy szemtanuja legyen az érdeklődéssel kísért versenynek.

Elsőnek Demkó Eszter és Aszlán Baba jelent meg a pályán és rekkenő hőségben kezdetét veszi a román-magyar hölgy válogatott tennisz-verseny első küzdelme. Demkó az első szettet könnyen nyeri 6:3-ra. A második szettben minden egyes labdáért öldöklő küzdelem indul meg és Aszlán Baba már 4:3-ra vezet, szettlabdája is van, de változatos küzdelem után Demkó lesz a szett. A nehéz küzdelem után mind a két versenyző rosszul lett. Végeredményben Demkó Eszter 6:3, 11:9 arányban győzte le Aszlán Babát. Magyarország 1:0-ra vezetett Románia ellen. Utána Baumgarten Magda biztos fölényrel 6:4, 6:0 arányban verte Liszka Mancit, ezzel már 2:0-ra vezetett Magyarország. Majd Paksyné és Somogyi Klári közötti küzdelem került sorra. Itt biztosra vették Somogyi Klári jó szereplését, azonban az aradi bajnoknőnek nem ment kellőképpen a játék és 6:2, 6:3 arányú vereséget volt kénytelen elszenvedni, ezáltal a magyarok az összesen megszereshető 10 pontból hármat megszerettek. A negyedik és szombatban az utolsó összecsapás a magyar és a román előlista két első helyezettje, Schréderné és Zizovits Lenke között bonyolódott le. Az első szettet Zizovits óriási fölényrel 6:0-ra nyerte, ezzel az első szettgyőzelmet aratta. A

következő szettben heroikus küzdelem után 7:5-re győz a magyar bajnoknő. Itt 5:1-es gólmással után Zizovits befogta Schréderné, már biztosra vették a váradi versenyző győzelmét, de Schrédernének sikerült megmentenie a szettet. A döntő szettben a visszaeső Zizovits ellen Schréderné biztosan, 6:3 arányban győzött.

A második beosztás változott, eszerint a szingli küzdelmek a következők lesznek: Paksyné—Aszlán Baba, Schréderné—Liszka Manci, Baumgarten Magda—Zizovits Lenke, Demkó Eszter—Somogyi Klári. A párosban Liszka Manci—Aszlán Baba oldalán a Baumgarten—Demkó pár ellen veszi fel a küzdelmet, míg Zizovits Lenke és Somogyi Klári egy párt alkotva Schréderné—Baumgarten pár ellen fog játszani.

A mostani 4:0-ás állás után az a vélemény, hogy Somogyi Klári révén Demkó Eszter ellen sikerül Romániának pontot szereznie, így esetleg 9:1 arányú vereség lesz az összecsapás vége, de legjobb esetben 8:2 lehet az eredmény. A verseny másodnapj küzdelmeiről a keddi lapszámunkban részletes tudósítást fogunk közölni.

Nem volt kődobálás Kisjenőn

A kisjenői Pátria Sport Club igazgatósága az alanti sorok leközlésére kért fel bennünket: „Egyik aradi napilap folyó hó 7-iki számában a Tincai Sport Club levelet közli, melyhez részünkről a következő megjegyzéseket tesszük:

Ami a durva játékot illeti, egyesületünk megvesztegette közismert kiméletes, szolid és hangtalan játékáért. A tenkeiek egy új játékmodorra ismertették meg. A szándékosan emberre vadászó, a játékosokat lábbal ökölkel, könyökkel harcképtelenné tevő stílussal. Vakóságos csoda, hogy komolyabb baleset a mérkőzésen nem történt.

Ami a bíró ítékezéseit illeti, az bizonyosan jobban süjtött bennünket, mint a tenkeiket, mert a kiegyenlítő góljuk a kapu mellé küldött lövésből származott, miután az a kapu mögül a pályára beálló néző lábairól pattant be. Ennek dacára a bíró mégis gólt ítélt ellenünk.

Az ominózus tizenegyeset illetőleg, amely miatt a tenkeiek levonultak, maga a tenkei vezetőség is elismerte, hogy jogos volt az ítélet.

Természetes tehát, hogy az autóköltséget nem fizettük ki, miután a tenkeiek nem tettek eleget vállalt kötelezettségüknek, amennyiben idő előtt indokolatlanul elhagyták a pályát, majd a további tárgyalások folyamán vezetőinket sértegették és szidalmazták. Ilyen hangnemhez nem szoktunk hozzá, ezért minden további eszmecsereit beszüntettünk.

Végül: Kisjenőben még soha nem dobáltak és nem is dobálnak kövel vendégeket. Vendégcsapatainkkal a viszony mindenkor a legszívélyesebb és legbarátságosabb volt. Ha jelen alkalommal kődobálás történt is volna, — amit mélyen sajnálunk — úgy az csakis a gyerekektől, felelőtlen elemektől származhatott.“

ABBAZIA. Palace Hotel Bellevue.

Elsőrangú konyha. Kivételes olcsó árak júniusban egész július közepéig. Teljes pensió 40 lírától. Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál.

PALACE HOTEL ABBAZIA igazgatósága.

Az országos evezős bajnokság selejtezői során izgalmas küzdelmek voltak

Az ATE keresztezett, emiatt diszkvalifikálták, de az ügyet csak holnap tárgyalják — A négyevezős palánkos hajók versenyéből az Előre veresége miatt kiesett

Talát még sohasem kísérte oly nagy érdeklődés evezősversenyt, mint ezidén, igaz, hogy ez a hatalmas érdeklődés indokolt is, mert ilyen nagy mezőny evezősversenyen még nem gyűt össze. Egyes számokban annyi nevezés fuott be, hogy selejtező lebonyolítása vált szükségessé, ezeket szombaton este bonyolították le. A selejtező futamok rendkívül érdekesek és izgalmasak voltak.

Négyevezős-verseny palánkos regatta-hajókkal, kormányossal, seniorok részére a szövetség tszteletdíjért. Ebben a számban a Hellas, Hajós, ATE, Előre és a Maros neveztek be. Az öt hajót két beosztással indították. A első csoportban a Hellas Evezős Egylet (Szalai András, Deák Sándor, Linenberg Sándor, Nenes István, korm. Rosenstein Imre), a Hajós Evezős Egylet (Braun László, Bedő Árpád, Virjassi Vencel, Varjassi István, korm. Havas István) és az ATE Evezős Egylet (Szücs Mihály, Glanz Lázár, Oláh Mihály, Somogyi János, korm. Sándor István) indították hajóikat. A start jól sikerült, de az első pár méter után az ATE kettősének kocsija kiugrott és amíg az ATE ezzel bajlódott, a mezőny előnyt nyert. Az ingyenfürdőnél a Hajós hajója már háromhosszal vezet a Hellas előtt. A Neptunnál az erősen feljavult ATE behozza a Hellas

előnyét — és keresztez, ezután a sorrend nem változik, elsőnek a Hajós fut be jelentős előnnyel, második az ATE, harmadik a Hellas. A befutás után Daniél pályabíró közli a célbírákkal, hogy az ATE szabálytalan keresztezés útján nyerte előnyét. Az ATE-t diszkvalifikálták, ami ellen felebbezést nyújtottak be, amelyet azzal indokoltak, hogy az előzésnél a szabályos 15 métert betartották, kérték a vonalbíró véleményének meghallgatását. A zsüri úgy döntött, hogy holnap tárgyalja le az ügyet és hoz végső határozatot.

A második csoportban a temesvári Előre Evezős Egylet (Bodnár Andor, Fischer Imre, Baruch Feodor, Pellegrini Angelo, korm. Wéber István) és a Maros Evezős Egylet (Jegessy Károly, Gedeon József, Quirini Ferenc, Farsang János, korm. Jegessy Lajos) hajói indultak. A Maros a start után mindjárt megugrott, előnyt szerzett és jelentős térbeli differenciával evezett be. Így az Előre a további küzdelemből kiesett.

Négyevezős-verseny kormányossal, palánkos regatta-hajókkal juniorok részére. Ebben is öt hajó szállt vízre. Az első csoportban a Hajós (Braun László, Kramarovits József, Weisz Dezső, Bedő Árpád, korm. Havas István), a Hellas Evezős Egylet (Kabáth Antal,

Kabáth Ferenc, Havaletz Imre, Kaupert Gyula, korm. Neuländer Endre) és az ATE Evezős Egylet (Szücs Mihály, Glanz Lázár, Oláh Mihály, Somogyi János, korm. Sándor István) indultak. A verseny simán bonyolódott le. A Hajós könnyen, három hajóhosszal verte a második ATE-t, így a harmadik Hellas kiesett. A második csoportban a sors szeszélye az Előre két hajóját hozta be. Az Előre dr. Schusztér kormányos négyese a start után feladta a versenyt, így a Skonda Ödön-négyes jutott tovább.

A döntő küzdelmek holnap kerülnek lebonyolításra. Ugyancsak ekkor evezik le a további versenyeket is, amelyek a maihoz hasonlóan szintén rendkívül érdekesek lesznek. Az evezősverseny közé a gondos vezetőség uszószámokat is iktatott.

Ö Budapesti uszók Romániában. A MAFC uszói a MUSZ-tól engedélyt kértek a romániai szereplésre. A MAFC uszói Váradon, Kolozsvárott és Marosvásárhelyen fognak vendégszerepelni.

Ö Ujabb amerikai uszó-világrekord. New-Yorkból jelentik: Eleanor Halm a longislandi uszodában az 50 méteres női hátrúszásban 36.8 másodperces időt ért el, ami ezen a távon a világ legjobb eredménye.

Ö 280 versenyzőt indít Amerika az olimpián. Ebből a számból 75 atléta, 38 uszó, 22 evezős, 16 boxoló, 14 birkózó, 10 súlyemelő, 9 vivó, 22 tornász, 9 lovas, 3 modern pentatlonista, 3 pisztolylovó, 3 fegyverlovó, 4 vitorlázó, 17 hokkijátékos és 25 La Crosse-játékos.

Ö A Camarasescu-kupa második fordulójában a bucuresti-i Doherty TC 5:0 arányban győzött a Clubul Aeronautic ellen.

Szabó József távugróbajnok is utazik Los Angelesbe

Negyvenkilenc versenyző képviseli Magyarországot az olimpiászon

Budapestről jelentik: Pénteken bizonyossá vált, hogy Zombory Ödön kiküldetési költsége is összegyűlik s ugyanakkor jelentkezett a Testnevelési tanácsnál az újpesti Szabó, kitűnő távugró bajnokunk: bejelentette, hogy az UTE-nál összegyűjtötték az ő költségeit is és engedélyt kért, hogy az olimpiai expedícióhoz csatlakozhassék. A szakszövetség javasolta a 740—750-es formáról tanubizonyosságot tett távugró kiküldetését, aki ma az európai ranglista élén áll, így az OTT válogatóbizottsága Szabót is nevezte az olimpiászra eszerint. Magyarország olimpiai csapata 49 versenyzőt és 17 kísérőt szmlál.

U s z á s: Dr. Bárány István, Székely András, Szabados László, Mészöly Tibor, Vanie András, Kánássy Gyula, Vizipótló: Bródy György, Bartha István, Ivády Sándor, Homonnay Márton, Sárkány Miklós, Halassy Olivér, Keserü II. Alajos, Keserü I. Ferenc, Németh János, Vértesi József, Bozsi Mihály. Modern pentatlon: Somiai Elemér, Petneházy Imre, Benkő Tibor. Vívás: Piller György, Petschauer Attila, Kabos Endre, Gerevich Aladár, Glykais Gyula, Nagy Ernő, Bogen Erna és Dány Baba. Atlétika: Remez József, Bácsalmási Péter, Madarász Endre, Donogán István, Darányi József, Szabó József. Birkózás: Tunyoghy József, Kárpáti Károly, Szekfü László, Zombory Ödön. Boxolás: Énekes István, Kubinyi Frigyes, Szigeti Lajos, Torna: Pelle István, Péter Miklós, Hegedüs József, Boross Péter, Célióv és: Barát (Lemberkovist) József, Tary (Tarrits) Péter, Soós (Hradeczky) Zoltán. Kerékpár: Schmidt Sebestyén (Amerikában van). Kísérők: Mártonffy Miklós központi vezető, Stankovits Szilárd, Donáth Leó, Komjádi Béla, Kelenffy Gyula, Misángyi Ottó, Kankovszky Artur, Bujdosó Kálmán, Somogyi Endre, Lichtenekert András, Kalmár István, Kovács György, Dückstein Zoltán, Kmetykó János, dr. Zechmeister József. Segédsegélyzet: Kiss Ernő masször, Stewe Klausz boxolótréner.

Pénteken veszélyben forgott Misángyi Ottó és Kmetykó János útja, most kiderült, hogy állami tisztviselő létükre, minisztertanácsi engedélyre van szükség, ha hosszabb időre távozni akarnak az ország területéről. A kultuszminiszter a törvényes rendelkezéseknek megfelelően, kibocsátotta tiltó rendelkezését, péntek estére azonban sikerült elhárítani Misángyi és Kmetykó útjának akadályait.

Mint a késő éjjeli órákban Budapestről jelentik, a magyar olimpiai keret a 11.50-es Prága felé induló vonattal elindult Los-Angeles felé. A behajózás Brémában fog megtörténni. Az olimpikonokat a pályaudvaron nagy és lelkes közönség jelenlétében Lázár Andor dr., az OTT elnöke és Karafiáth kultuszminiszter megbízottja bucsúztatta. A távozók nevében Mártonffy dr. és Darányi dr. sulydóbó választott. Darányi dr. kihangsúlyozta, hogy a legjobb tudásukkal igyekeznek jó eredményekkel a magyar sport előnyösen ismert hírnevét növelni.

O Belgrádi jelentés szerint a Balkán-kupamérkőzések 300.000 lej deficiittel zárultak.

O Portugália—Románia válogatott labdarugómérkőzések rendszeresítésére tett ajánlatot a portugál szövetség a bucuresti-i szövetségnek. Az első ilyen mérkőzést 1933-ban Lisszabonban rendeznék meg.

Szerkesztői üzenetek

W. M. Valkány. Az export-prémiumok kifizetése iránt a földművelésügyi minisztériumot sziveskedjen megkeresni. Ha Bucurestiben nincs összekötője, akkor leghelyesebb ha a Gabona-exportörök Országos Szövetségéhez fordul, amely készséggel eljár az ügyben.

VENEZIA HOTEL ASTORIA

— Calle Fimbere. — A Szent Mark-ter közvetlen közelében. —

Az egyetlen komfortos berendezett magyar szálloda Velencében. Folyó hideg és meleg víz a szobákban. Kitűnő magyar konyha. Magyarul beszélő szállodai alkalmazott minden vonat- és hajóérkezéskor. Állandóan kellemes magyar ur társaság. Magyar alkalmazottak, magyar levelezés. Teljes ellátás 35 lírától

Erős, helyenként durva küzdelemben döntetlenül játszott a Bukarest-kerületi bajnokság második helyezettje a Gloria-CFR-el -- Mind két részről egy gól esett -- A Textilgyár lehengette az USA-t

Szombaton a futballsportban nagyüzem volt. A Bukarest-kerületi bajnokság második helyezettje, a CFR játszott Aradon az Olimpia rendezésében. A fővárosiak ellenfele a Gloria-CFR együttese volt. A mérkőzés 1:1 arányú döntetlennel végződött. — A nagymérkőzés előtt, a kitűnő összeállításban kiálló Textilgyár a Stiaszny-gyár együttesével vette fel a küzdelmet és az összecsapás a Textil főlényes győzelmével végződött. — Az Olimpia ifjúsági csapata rávert az AAC hasonló együttesére, annak ellenére, hogy a féldídig még a sárga-fehérek vezettek. Az AAC-pályán az AAC Kakasok a Rendőrség együttesével vették fel a küzdelmet és a nagyrutinú AAC-játékosok megverték a rendőroket. Beszámolónk a következő:

Gloria-CFR CFR (Bucuresti) 1:1 (1:0)

A két együttes összecsapása izgalmas, de helyenként durva sportot hozott. A féldídigként váltakozó fölény figyelembevételével az eredményt reálisnak kell elismernünk. Az I. féldídigben a Gloria volt feltétlen ura a helyzetnek, állandó fölényben játszva csak a csatársor puhaságán mulott, hogy csak egy ízben sikerült bevenniök az ellenfél kapuját. Az I. féldídig egyetlen gólya a 33-ik percben Charthe ideális kórnerbeadásából Dobra felesgólja révén született. Szünet után megváltozott a játék képe, a bucurestiek támadtak többet és voltak veszélyesebbek. A támadásokat a 2-ik percben siker koronázta, amikor Gyebrovsky beadását Radu juttatta a hálóba.

A Gloriából és messze a mezőnyből kiemelkedett Albu nagyszerű játéka, de az egész védelem jól működött, úgy Bugarin, mint a Gloria új szerzeménye, Bartha. A halisorból Tabac nyújtott elfogadható és Rónay pompás játékát is siker kísérte. A csatárlánc legjobbjá Charthe volt, a többiek puha játéka miatt elveszték a mezőnyben. A CFR jól futballozó együttes, a játékosok közül Gyebrovsky, Chiroi I., Ujlaki és Boross tűntek ki. A két csapat a következő összeállításban vette fel a küzdelmet. Gloria-CFR: Bugarin—Bartha, Albu—Szabó, Tabac, Rónay—Charthe, Marianut, Dobra, Barbu II., Tisza. Bucuresti CFR: Forán—Sepi III., Ujlaki—Radu, Popp Iulian, Chiroi II.—Boross, Goblea, Gyebrovsky, Chiroi I., Wetzler II. A mérkőzést jól vezette Burdan.

O Textilgyár—Stiaszny-gyár 5:1 (1:0). A Textilgyár nagyszerű felállításban vette fel a küzdelmet a javarészt AMTE-játékosokból álló USA ellen. A Textil Puskás (3), Szabó és Török góljaival Pucsi góljával szemben valósággal lehengette az USA-t. A mérkőzést Ciorogar vezette, aki Korom USA-játékost kiállította.

O Olimpia—AAC 3:1 (0:1). A két ifjúsági együttes megütökzése a féldídigben még vezető AAC vereségét hozta. A meccs bírása Gencsi volt.

O AAC Kakasok—Rendőrség 4:2 (2:0). Kedélyes mérkőzés során a nagyobb rutinnal rendelkező AAC győzött a Rendőrség felett. Singer (2), Korányi, Kelli, illetve Crisan és Hedesan voltak a góllövők. A meccset Horváth vezette.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítem jébarátaimat és ismerőseimet, hogy vendéglőmet a r. Batthyány-utca 16. sz. alatt „Sport-vendéglő” névvel megnyitottam. Elsőrangú ménesi és paulisi borok, frissen osapolt Cas no sér, elsőrendű olcsó étkezés. Ebéd: 20 lej, vacsora: 15 lej. Horváth Gábor, vendéglőse.

Hétfő estig lehet még jelentkezni a Wagons-Lits északi kirándulására

A társasutazás részletes programja — Julius 24-ikén indulnak a kirándulók

A Wagons-Lits által az északi államokba rendezendő társasutazás iránt az utolsó napokban felfokozott érdeklődés nyilvánult meg. A jelentkezés utolsó dátuma hétfő, vagyis még ezen a napon is lehet jelentkezni. A Wagons-Lits társasutazás résztvevőinek valóban olyan élményben lesz részük, amelyhez hasonlót ritkán nyújthat utazás. Az északi országok oly gazdagok természeti szépségekben, hogy a legkényesebb izlést is kielégítik. Magas, égbenyuló hegyek, mélyen fekvő völgyekkel, fjordokkal váltakoznak, amelyeket viszont vízesekek és gleccserek váltanak fel. A társasutazás résztvevői természetesen meglátogatják az északi államok nevezetesebb városait is.

Az utazás részletes programját egyébként a következőkben közöljük: Vasárnap, Julius 24-én indulnak a résztvevők a bucuresti-i pályaudvarról. Az erdélyi és bánáti, így tehát az aradi utasok is Halmin át egyenesen Prágába utazhatnak, ahova Julius 25-én reggel nyolc órakor érkeznek meg. Innen tovább indulnak reggel kilenc órakor Berlin felé és itt találkoznak a társasutazók csoportjával. A Halmin át való utazás ezer lejjel való olcsóbbodást jelent. Julius 26. Berlin, Julius 28. Hamburg, Julius 30. indulás hajón Norvégiába, Julius 31. megérkezés Bergenbe, augusztus 2. Stalheim, augusztus 3. Gudvangen és Balestrand, augusztus 4. kirándulás, augusztus 5. Flaam, augusztus 6. Myrdal és Oslo, augusztus 8. Stockholm, augusztus 11. Uppsala, augusztus 12. Tralleborg, Sassnitz, Berlin, augusztus 15. indulás Csernovitz felé, azok pedig, akik Halmin át utaznak tovább, természetesen erre az utvonatra kapnak vasuti jegyet. A társasutazás költsége 24800 lejt tesz ki.

Részletes felvilágosítással egyébként így az utazásra, mint a költségekre és a vízumra vonatkozólag készséggel szolgál a Wagons-Lit Cook aradi irodája, főtér, Minorita-palota. Jelentkezési határidő Julius 10.

Esküdtszék elé kerül a szovjet öt romániai delegátusa

Az Agabecov-ügy az ilfovi törvényszék előtt — Emberölés kísérletével vádolják az orosz terroristákat

Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék ma délutánra tüzte ki az Agabecov-féle bünperben az ítélet kihirdetését, amely nemcsak Romániában, hanem az ország határain túl is óriási érdeklődéssel találkozott. A pernek, mint ismeretes, öt vádlottát, közöttük különösképpen Crisa bolgárt és Lecco francia terroristákat azzal vádolta meg az ilfovi ügyészség, hogy el akarták ríbozni és szovjetfogságba hurcolni Agabecovot, a GPU volt osztályvezetőjét. Ítélet kihirdetésre azonban nem került sor, mert a törvényszék a tárgyalás során arra a megállapításra jutott, hogy nem rablás, hanem emberölés kísérletéről van szó. Crisa ugyanis a szökést megkísérlő Agabecovot le akarta löni. Erre való tekintettel, az ilfovi törvényszék elhárította magától az illetékeséget és az ügy iratit az ilfovi esküdtszékhez tette át, amely a jövő héten ismét le fogja pergetni a szöktetési kísérlet drámai részleteit.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aranyfedezet vagy aranyigazságok

Irta: Rácz Sándor dr.

A választási küzdelmek jelszavaktól hangos és néha revolverdörrenésig kirobbanó harcában mindent hallottunk, csak egy olyan gazdasági programot nem, amely a politikai kereteken túl megragadta volna az ország érdeklődését.

Ezeket a hangos jelszavakat nem szabad egészen könnyen venni, mert ismételt tapasztaltuk azt, hogy a gazdasági közvélemény kialakulásában milyen nyomatékhatnak kezdetben komolytalannak és megoldhatatlannak látszó kérdések. Az agrárkonverzió gondolata is így röppent be a világba és amilyen abszurdumnak látszott annak keresztülvitele, olyan gyorsan tető alá hozták gazdasági törvényhozásunk ezt a legszerencsétlenebb alkotását.

Mindég hirdettük a gazdasági kérdések primordialis fontosságát és azt, hogy minden más, legyen az akár politikai, akár társadalmi kérdés, megoldásában elhalasztható a gazdasági helyzet szanalásáig. Amennyire örvendetes, hogy a mai politikai választások is foglalkoznak gazdasági kérdésekkel, olyan hibás az, ha gazdasági problémák kiszakítva, szervesen oldatnak meg. Egy gazdasági rendszabályhoz csak akkor szabad nyulni, ha az összhangba van hozva az adottságokkal és előre számításba vannak véve azok a hatások, amelyeket a gazdaság komplikált és nagy összefüggéseiben egységet képező szervezetében az új intézkedések kiváltanak.

Az infláció veszedelme

Egyike azon gondolatoknak, amelyeket a pártok küzdelme felvetett, pénzügyrendszerünk kérdése. A legkülönbözőbb megoldások jelszavait dobták a porondra. Az egyik feltétlen inflációt kíván, a másik a lej újabb stabilizációját, a harmadik egy belföldi és külföldi valuta bevezetését stb. A gondolatok nem újak. Mint-hogy ma sajnos általában kevés új gondolat van és csodálatos az, hogy a technikai haladások és szédületes találmányok gyorsütemű mai korában, az emberi gondolkodás kategóriái mily kevésbé változtak.

Az inflációról sokat nem írhatunk. Ez egy szappanbuborék. Az inflált pénz tartalma egy minimális szappanmennyiség, amelyet a szivárvány minden színeiben játszó szappanbuborékká fujunk fel. Minél jobban fujjuk, annál szebb és tarkább ez a buborék, de tartalma mindég ugyanaz marad s végre szétpukkan, mintha itt sem lett volna. Az újabb infláció felborítaná az egész pénz- és gazdasági rendszert és komolyan ma már egy felelős tényező sem foglalkozhatik a fedezetlen bankjegyek számának korlátlan szaporításával.

Egy másik gondolat a lej stabilizációs kurzusának egy újabb és pedig alacsonyabb megállapítása. Ezen elgondolás mellett ahány százalékkal szorítjuk le a lej stabilizációs kurzusát, annyi százalék szabadul fel az aranyfedezetből, amelynek háromszorosával újabb és pedig a megváltozott fedezeti aránynak megfelelő bankjegyek bocsájtatnának ki. Ennek a megoldásnak kétségtelen előnyei vannak az inflációval szemben, mert a többletkibocsájtás megfelelően fedezve van. Hátránya azonban az, hogy az áralakulást a mai szilárdságából ki-

dobja és méltánytalanul sújtja a betéteseket. Ezen megoldás védelmében hivatkozni szoktak az angol font esetére, azonban teljesen analog módon nem lehet intézni különböző strukturájú országok pénzügyeit és így az angol példát nem lehet teljesen alapul venni. Az angol fontnak az aranystandardról való eltérését minden gazdasági hátrány nélkül csak Anglia tudta keresztülvinni, amely a világ egyik legnagyobb hitelező állama és ezen minőségében is egész szívesen látta, hogy adósai a font árfolyamának lényeges lecsökkenése folytán könnyebben tudnak fontkötelezettségeiknek eleget tenni, mint egy magas árfolyam mellett.

Amennyire tudatában vagyok annak, hogy a pénzforgalom bővítése nélkül gazdasági életünk nem reorganizálható, ugyanígy valom, hogy a jegybankhoz semmiféle vonatkozásban nyulni nem lehet a pénzkérdés rendezésénél.

Bankjegyeit a jegybank csakis a stabilizációs megállapodásban és az alapszabályokban körülírt fedezeti elvek szigorú betartásával szaporíthatja, de semmiféle más teoretikus elgondolással nem szabad ezt a fedezeti arányt elrontani. A Banca Nationala Románia legelső bankja és kezében van letéve nemcsak a belső pénzforgalom, hanem a külföldi fizetések egész kérdése is. Ezt az intézményt meg kell hagyni a maga izoláltságában és nem szabad összekötni a válság hullámaival, nehogy ezek ezt a szolid alapot is ledöntsék. A jegybank által megfelelő és érintetlenül hagyott fedezetek mellett kibocsájtott bankjegyek épp oly értékesek, mint akármelyik külföldi valuta, mert ez a mi nemzeti valutánk és a külföldi fizetések instrumentuma.

Komoly gazdasági szakemberek újabb időben erősen foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogyan és milyen körülmények között lehetne az ezüstöt egy valutarendszer alapjává tenni.

Az ezüst váltópénz forgalmának üdvös hatása

Csehországban a napokban nyújtottak be egy törvényjavaslatot a váltópénzforgalom emelése érdekében. Ennek a javaslatnak célja egyrészt az ott is érezhető deflációs hátrányok orvoslása, másrészt az ottani jegybank fedezeti arányának megjavítása azáltal, hogy ezüstváltópénzek kibocsájtásával megfelelő összegű bankjegyek vonatnak ki a forgalomból. Ez az intézkedés nálunk is üdvös hatásokat eredményezne, mert az ezüstöt még mindig szívesebben veszik az emberek, mint a fedezetlen papírt és amellet az államnak jelentékeny hasznai vannak ennél az üzletnél.

Természetesen e hasznot nem a budget hiányainak pótlására, hanem az agrárkonverzió által sújtott bankok szanalására használnák fel és így legalább részben lehetne orvosolni a konverzió által kreált súlyos és a mobil tőke birtokosait érintő rendelkezéseit.

A mezőgazdaktól, akiknek érdekében a törvényhozás jövő generációkat is sújtó előnyöket adott a konverzió révén, méltán elvárhatjuk, hogy terményeiket ezért az ezüst pénzért szívesen adják, különösen akkor, ha annak árfolyama törvényileg biztosítva van. Ilyen módon 20—25 év alatt a piac kiheverné azt a sok csapást, amit elszenvedett és a pénzforgalom emelésére kereseti lehetőséghez és fogyasztó képességhez tudnák juttatni az emberek millióit.

Ilyen és ehhez hasonló gazdasági kérdések kell, hogy foglalkoztassák a közvéleményt a politikai frázisok gyújtó hatású eszközeivel szemben. Rá kell eszmélnünk, hogy a mai párt-

Hasznos tudni,
hogy **Schmidthauer**
természetes **Igmándi**

keserűvízből felpohárral elegendő, de sok esetben már néhány evőkanállal is. Utasítás minden palackhoz mellékelve! **Kapható mindenütt!**

Ez a szerény fém még alig egynéhány évtized előtt a legtöbb állam pénzügyrendszerének alapja volt és becsületesen teljesítette hivatását. Amely mértékben tértek át az államok az aranyfedezeti rendszerre, oly mértékben szorult ki az ezüstnek valutáris felhasználhatósága és foglalta el helyét az arany. Igen ám, de kiegyensúlyozott gazdasági viszonyok mellett minden államnak egyformán módjában állott a fedezetül szolgáló aranyt a beszerzése és ennek feltételezése mellett könnyen lehetett átérni az ezüstről az aranyfedezeti rendszerre. A mai időkben azonban a helyzet lényegesen megváltozott. Az aranyforgalom cseréje többé nem történik azzal a szabadsággal, ahogy ezelőtt. Az arany összehalmozódott Franciaország és egy-két nagy állam tressorjaiban és még a nagy Amerikának is összeszorított ökökkel kellett túrnie azt a cinizmust, amelylyel Franciaország prezentálta az aranyváltókat és szedte fel az aranyrudakat.

„A rosszabbik pénz kiszorítja a jobbat”

A pénzügyhiányon lényegesen csökkentene az ezüst váltópénzek szaporítása egész addig a határig, ameddig a forgalom ezt felvenni képes. Nem akarok teoretikus vitákba bocsátkozni és nem akarom hallani a közgazdasági tudományok annyiszor hangsúlyozott Gresham féle törvényét, amely azt tanítja, hogy kétféle pénz forgalomba hozatala mellett a rosszabbik pénz — a mi esetünkben az ezüst — kiszorítja a jobbat, az aranyat, illetve az aranyértékű bankjegyet. Ennek a tételnek mint évszázados tapasztalatnak meg van a maga kétségtelen igazsága. De kérdezem: föltétlen szükséges-e az, hogy aranyigazságokat valljunk és közben a piszkos sárig nyomorodjunk le? Nem volt-e a gazdasági és társadalmi életnek számtalan olyan a magántulajdon szentségére alapított igazsága, amelyről már letértünk?

Az aradi nyugdíjak kifizetését kedden ismét megkezdik

Az aradi pénzügyigazgatóság ma távirati értesítést kapott a pénzügyminisztériumtól, hogy a nyugdíjak kifizetésére újabb kiutalás történt a minisztérium részéről. Ennek a kiutalásnak az alapján, az eddigi tervek szerint, az aradi pénzügyigazgatóság a jövő hét keddén kezdi meg a nyugdíjilletmények kifizetését, amely alkalommal minden valószínűség szerint, a nyugdíjasok egy havi illetményeiket kapják meg, azonban az erre vonatkozó utasítást a nyugdíjigazgatóság csak a hétfői nap folyamán kapja meg a pénzügyigazgatóságtól.

A leküldött táviratban ugyanis a kiutalt összeg nem betűkkel, hanem számokkal van feltüntetve, amely a távirat leadásánál, a leadó postahivatal által tévesen lett feltüntetve. A kiutalt összeg pontos megállapítására a pénzügyigazgatóság táviratiúlag intézett kérdést a minisztériumhoz.

Félrevezetik Önt akkor, ha „OLLA” helyett **SIÁNY** utánzatokat ajánlanak. Ne tegye kockára egészségét. Kérje Ön is **kimondottan az évtizedek óta elismert és legjobb**nak bevált „OLLA”-t eredeti osomagolásban.

Magyarország teljesen blokála a romániai élőállatkivitel

Számolni kell az export teljes megszűnésével — A CFR is súlyos csapást mért a romániai exportra — Ezentul nem lehet személyvonathoz csatolni az élőállat-, vagy zöldségvagyonokat — Életbe lépett a drágább gabonatarifa

Azok, akik Románia külkereskedelmében közvetlenül érdekelve vannak, talán már csodálkoznak azon, ha az amugyis felmerülő akadályok mellett, minden évben nem járulnak az export vagy import elé olyan nehézségek, amelyeket az ország közgazdasága a CFR helytelen és balkezes politikájának köszönhet. A romániai export elé már amugyis a beviteli-, tranzit- és deviza-engedélyek oly nagy, szinte áttörhetetlen fala tornyosul, hogy kivitelünk a minimumra redukálódott. Ha ezt a helyzetet még külön balkezes intézkedések is súlyosbítják, akkor az exportnak teljes megszűnésével számolhatunk. A CFR azonban úgy látszik, hogy még mindig nem tekint irodaszobáinak keretén túl, legalább is erre vall az a két akta-szagu intézkedés, amelyet az elmúlt napokban kiadott.

A mai napon érkezett meg Aradra és ugyancsak ma lépett életbe a CFR vezérigazgatóságának az a rendelete, amelynek értelmében a személyvonatokkal ezentul sem húst, sem élőállatot, sem pedig zöldségterméket nem lehet exportálni.

Eddig ugyanis az volt a szokás, hogy abban az esetben, ha nem volt tehervonat, akkor a romániai áruval telt vagonokat a személyvonatokhoz kapcsolják és ezzel a gyorsabb szállítást érték el. Erre a rendszerre annál is inkább szükség volt, mert például Aradról Curtici felé csak naponta kétszer: reggel és délután három órakor indul tehervonat. A CFR új rendelete az élőállat- és hus-exportörökön kívül főleg az aradmegyei zöldség-exportöröket érinti. Pankotáról az utóbbi időben rendkívül sok zöld paprikát szállítottak Ausztriába, úgy hogy a pankotai zöldpaprika a bécsi piacon rövid idő alatt épp oly hírnévre tett szert, mint a nagy-körösi. Egy szezonban Pankotáról hatvanhetven vagon zöldpaprikát szállítottak Bécsbe, természetesen oly módon, hogy a paprikás vagonokat a személyvonatokhoz is csatolhatták. Az új rendelet értelmében az a zöldpaprika, amely Pankotáról délután három óra után érkezik meg Aradra, nem mehet tovább Curtici felé a legközelebbi személyvonattal, hanem másnap reggelig kell várnia a tehervonatra. Ezzel az intézkedéssel nagy károkat okoznak az exportöröknek, az utat teljes huszonnégy órával meghosszabbítják és így az áru jó minőségét veszélyeztetik. Arravonatközölg még nincs magyarázat, hogy mi volt a tulajdonképpen oka a rendelet életbeléptetésének. A zöldség-exportörök Lengyel Gábor utján intervegniáltak Ispravnic vasutigazgatónál, aki megígérte, hogy a sérelmes rendelet ügyében felírja a CFR bucaresti vezérigazgatóságához.

Az új tarifa drágításai

Ugyancsak az exportot — a gabona-exportot — nehezíti meg az, hogy

A CFR július elsejével drágább tarifát léptetett életbe a gabonára,

egy belföldi mint exportrelációban. Belföldi viszonylatban ez év február elsejéig tengerire és buzára az Ordinar Tarif 7. volt érvényben, míg február elsejével a lényegesen olcsóbb Ordinar Tarif 8-at léptették életbe. Ezt a tarifát e hó elsején hatályon kívül helyezték és újból az Ordinar Tarif 7-et léptették életbe. Ugyanez a helyzet az export-tarifával is: február 25. A-tarifája volt életben, februárban ehelyett az olcsóbb 22. A-tarifát léptették életbe, míg most ezt hatályon kívül helyezték és újra a 25. A-tarifát érvényesítették. Ezzel az amugyis stagnáló gabonaexportot lényegesen megdrágították. Az olcsóbb tarifa előnyeit tehát alig néhány hónapig élvezhette az ország gabona-exportja. Az új tarifa életbeléptetésével egy vagon búzának például Aradtól Hal- mág való szállítása ezer lejjel drágul meg.

A harmadik intézkedés, amelyről be akarunk számolni, már nem a CFR-nek tudható be, hanem annak az áldatlan atmoszférának, amely a minél teljesebb gazdasági elzárkózás jelszava jellemző. Emlékeztetés még, hogy az élőállat- és hus-exportörök körében mily nagy megdöbbenést váltott ki a jugoszláv kormány- nak az az intézkedése, amellyel megtiltotta, hogy Románia Jugoszlávián át tranzitálja az Olaszországba indított élőállatot és húst. A helyzetet ekkor ideiglenesen úgy oldották meg, hogy Magyarország engedélyezte ezeknek az árucikkeknek a tranzitját. A román élőállat-

Miért az elbírhatatlan hőség a főzésnél?

A kedvelt, ideális szerkezetű, szabályozható

„KRONPRINZ“ petrolgáz-
gép

70% -os
megla-
karítás!

100.000
családnál
bevált!

Megoldható!

Által a főzés sokkal olcsóbban, egyszerűbben, gyorsabban történik és az étel is ízletesebb lesz, mert a láng egyenesen a főzőedény alatt van. Eppenugy használható sütésre, párolásra, fűtésre. Romániai közlekedési eladói üzlet:

BING és SCHNITZER,

Strada No. 1. I. em.

Arak: 540. — Lejtől felfebb,

Teljesen szagmentes.

Főzési és öntési bemutatás minden nap délután, vasárnap kivételével. 2230

nak és husnak Olaszország mellett egyik legfontosabb piaca tudvalevőleg Ausztria volt. Ausztriába irányuló exportunkat hosszú idők óta Magyarországon át bonyolítottuk le. A magyar kormány tegnap délután meglepetészerűen rendeletet adott ki, amelyben

megtiltotta a Romániából Ausztriába irányított élőmarha és sertés Magyarországon át való tranzitálását.

Ezt az elhatározást az első percekben nem indokolták meg, később azonban kiderült, hogy a magyar kormány a feltűnést keltő rendeletet a romániai száj- és körömfájással magyarázza. Így tehát a rendelet — a szokások értelmében — legalább negyven napig érvényben marad. Magyarország huszonnégy órák határidőt adott, hogy azokat a vagonokat, amelyek már Curticion vannak, elszállíthassák. A magyar kormány rendelete természetesen nagy izgalmat váltott ki az érdekelt körökben, amelyek elhatározták, hogy a legsürgősebben intervencióra kérik fel a román kormányt annak érdekében, hogy Magyarország időt engedélyezzen arra is, hogy az Aradon, Temesváron és a többi aradmegyei és bánáti községekben már bevagonírozott élőállatot és húst elszállíthassák.

A magyar kormány most kiadott rendeletével

a román élőállatkivitel teljesen blokála van.

Jugoszlávián és Magyarországon át nem lehet szállítani és Csehszlovákia is tudvalevőleg már nehézségeket igyekezett támasztani a tranzitó elé. Pedig most mint utolsó megoldás csak a Csehszlovákián — Halmin, Iglón, Marchegen és Adelsteinen — át való szállítás lehetősége merülhet fel ami azonban szintén rendkívül nagy költségtöbbletet és ezenkívül több mint két nap időtöbbletet is jelentene. A kormánynak külképviseletei útján a legsürgősebben kell intervenciót állatexportunk érdekében, mert ez most már nemcsak néhány exportör és szállítási vállalat, hanem az ország földművelő-társadalmának és egész gazdasági életének legsúlyosabb problémáját képezi.

MEGJELENT
a Mezőgazdasági adósságok orvos-
lásáról (konverzióról) szóló törvény
Végrehajtási utasítása.

Írták:

**Dr. Gáspár Gyula és
Dr. Váradi Ödön**

teljes román szöveggel, magyar fordítással és magyarázatokkal.

Ara: 50. — lej.

Kapható: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

Az ERDÉLYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

NYILTFÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Özv. Dr. MENDE MANÓNE szül. ROSENBERG ELLA, mélyen megrendült szívvel tudatja úgy a maga mint gyermekei nevében, hogy imádott férje, a gyermekeit rajongásig szerető apa, az igaz emberbarát

Dr. Mende Manó

nyugalmazott kórházi főorvos

életének 69-ik, boldog házasságának 39-ik évében f. hó 7-én hajnalban rövid szenvedés után Budapesten elhunyt.

Hült tetemeit Aradra szállítjuk és f. hó 10-én délután 7 órakor helyezzük örök nyugalomra az izr. temető halottas házából.

EMLÉKEZETE LELKÜNKBEN ÉL!

Arad, 1932. július 8.

Mende István,

Mende Böske,

Mende Magda férj.

Eichner Ákosné
gyermetei,

Eichner Ákos
vejei.

Mende Mária,

Eichner György,

Eichner Judit
unokái.

Mende Ede,
Mende József,

József Andorné
testvérel.

2223

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

VÁSÁRNAP, JULIUS 10.

Bucuresti. 12. Rádiózenekar. 13. Gramofon. 13.45. Gramofon, 18. Dumitrescu-zenekar: Könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Scully: Simona című operettje. — Budapest I. 12. Róm. kath. istentisztelet. 1.15. Evang. istentisztelet. 4. Gramofonhangverseny. 5.45. Szalonzenekari hangverseny. 7.30. Dr. Szilágyi Imre magyar hegedüestje. 8.25. „A jubiláló budapesti állatkert”. Németh Imre előadása. 8.50. A Balázs-jazzzenekar hangversenye. 10. Sporteredmények. 10.20. Az operett fejlődése XIII. rész. 11.50. Sporteredmények. Majd: Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye. Budapest II. 5 órától 5.45-ig: Gramofonhangverseny. — Bécs. 13. Gärtner zongoraművész. 14.15. A bécsi szimfonikusok szórakoztató zenéje. 15.30. Mandolinzenekar. 17.30. A Kurz-négyes. 18.50. Wacek-zenekar. 22.20. „Éjfélű látogatás” című bűnügyi játék. Utána: Werba-zenekar. — Belgrád. 17.30. Evezősverseny. Szünetben Gramofon. 21. Népdalok. 22. Orosz zene. Utána: Mitrovics Dusan operettárái Audran: A baba-Planquette: Cornevillei harangok, Zeller: A madarász. Lehar: Cigányzerclem. Majd: Vendégloji zene. Berlin. 18. Szórakoztató zene. 20.10. Brahms: G-dur szonáta. 21.30. Vidám berlini zene. 22.30. Wagner: Istenek alkonya III. felvonás. Utána: Tánczene. — Katowice. 18.05. Gramofon. 20.30. Tánczene, 22. Népszerű hangverseny. Utána: Tánczene. — Laugenberg. 18.30. Szórakoztató zene. 19.30. A német dal. 23. Frankfurt. Utána: Szórakoztató és tánczene. — Ljubljana. 18. Szlovén népzene. 19. Könnyű zene. 22. Ének. 23. Jazz. — Milano. 18.30. Tánczene. 21.05. Gramofon. Trieste-ötös. Utána: Zenekari hangverseny. — Pozsony. 12.15. Gramofon. 12.35. Katonazene. 13. Sétahangverseny. 18. Sétahangverseny. 20.10. Szórakoztató zene. 23. Offenbach-művek. Utána: Cigányzene. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 9. Karlsbadi reggeli zenekar. 10.30. Orgonaverseny. 12.15. Gramofon. 14.05. Novotny fuvószena. 20. Millöcker- és Straussoperettek.

Szőrmebundák

nyári gondozását teljes felelősség mellett csekély díjért vállalja:

Neuländer E.

szücs, Fischer Elizapalota.

Olcso házeladások!

Városháza közelében emeletes bérház 2x5 szobás, parkettás, fürdőszobás lakással, 3 üzlethelyiséggel, 2.300.000 L.

Főter közelében emeletes kifogástalan bérház fürdőszobás, parkettás lakásokkal, 12 bérleménnyel, garázzsal, 500 négyzetméter telekkel, 2.100.000 lejt.

Színház közelében földszintes bérház 5 üzlethelyiséggel, 2x2 és 5x1 szobás konyhás lakásokkal, igen jó hozam, 650 ezer lejt.

A Szabadság-tér közelében 2x3 szobás konyhás, fürdőszobás, 2x1 szobakonyhás lakásokkal, 350.000 lejt.

Piactér közelében magasföldszintes bérház 2x2 szobás, 3x1 szobás lakásokkal, 450.000 lejt.

Boros Béni-tér közelében igen jó bérház 2x4 szobás, 1x2 szobás, fürdőszobás lakásokkal, 800.000 lejt.

Legszébb helyen emeletes bérház 6 és 5 szobás, fürdőszobás lakásokkal, 1.400.000 lejt.

Városháza közelében kifogástalan abszolút modern emeletes bérház 3x4, 1x5 szobás lakásokkal, 1.700.000 lejt.

Adómentes kisebb bérház 1x4 szobás fürdőszobás, 1x2 szobás, 1x1 szobás lakásokkal, 480.000 lejt.

Deák Ferenc-ucca közelében 2x2 szobás igen jó épület borpincével, virágos és gyümölcsös kerttel, 450.000 lejt.

Szent László-ucca közelében emeletes bérház 1x5 szobás és 1x3 szobás teljesen modern lakásokkal, kerttel, 1 millió lejt.

Forray-ucca közelében jó épület, 1x4 szobás és 1x2 szobás, fürdőszobás lakásokkal, kerttel, 500.000 lejt.

Színház közelében földszintes bérház 1x3 szobás, 3x2 szobás, fürdőszobás lakásokkal, 72.000 lej hozadékkal, 600 ezer lejt.

Batthyány-ucca közelében emeletes bérház 3x3 szobás, fürdőszobás, 1x1 szobás lakásokkal, igen jó állapotban, 900.000 lejt.

Weltzer János-ucca közelében 1x5 szobás, fürdőszobás, 10x1 és 2 szobás lakásokkal igen értékes 800 négyzetméter telekkel, 750.000 lejt.

Fentiekén kívül nagyobb és kisebb bérházak, kertés magánházak, szőlők, különféle igen olcsó árakban eladó.

Bővebbet:

OMNIA

Ingatlanforgalmi Iroda, Arad, Bul. Reg. Maria 24. Dáciával szemben.

Háztulajdonosok figyelmébe!

Cserép, la pala, cement fedést és szigetelést, papírfedést, kátrányozást és e szakmába vágó munkálatokat feltűnő jutányos áron vállalok.

GROZA P. cserepes-mester
P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 2.

Valódi külföldi és belföldi patent törhetetlen kristály befőttesüvegek

egyedüli elárusítója

M. FISCHER

üveg- és porcellán nagyáruház

Fehérkereszt épület.

Ruhák, kabátok festése és vegytisztítása a legújabb és legmodernebb technológiával a legszébbben és leggyorsabban Arad, Str. Trolescu (volt Teleki-ucca) 13.

A menyházai nyaralók és kirándulók figyelmébe!

Aki jól, olcsón akar étkezni, keresse fel a

KAUFMANN-vendéglőt. Kitűnő házikoszt.

Osak munkanélküli szakemberekkel dolgozik Blaschka Béla

a Philips művek volt hollandiai okl. mérnöke.

Javit, azerel:

Rádiót, Villanyt, Varrógépet, Irógépet, Kerékpárt.

Electro mechanica műhely az udvarban volt Szabadság-tér 17. sz.

Megkezdődött az előszezon

MENYHÁZÁN

Ezen a csodálatos fekvésű fürdőhelyen rendkívül olcsó feltételek mellett nyerheti vissza egészségét és kipihenheti fáradalmait.

Lakás és háromszori étkezés naponta 100-120 L.

Az ARADI KÖZLÖNY előfizetői részére 50 százalékos fürdőkezdvezmény!!

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Jövedelmező a tőkebefektetése ingatlanba!

V. Szabadság-térhez egészen közel szép magasföldszintes ház 4 parkettás szobás, fürdőszobás lakással, zárt folyosóval, virágos udvarral, 475.000 lejt. Ugyanott magasföldszintes ház 6 lakással, kisebb üzlettel, 275.000 lejt.

Legforgalmasabb főútvonal mentén, egyemeletes masszív ház 10 lakással, vízvezetékekkel, 3 üzlettel, 950.000 lejt.

V. Thököly-térhez közel magánház 4 szobás, fürdőszobás lakással, házi vízvezetékekkel, kerttel, 250.000 lejt.

Belvárosban szép sarokház, nagyforgalmu üzlettel, 3 lakással, részben fürdőszobás esslingeni rollós ablakokkal, 700.000 lejt.

Legforgalmasabb főútvonalon jól jövedelmező bérház 14 lakással, és 5 üzlettel, 1.700.000 lejt.

Főterhez egészen közel kétemeletes ház 4 üzlettel és több parkettás, fürdőszobás lakással, nagyobb kölcsönrel terhelve, 1.500.000 lejt.

Villamos állomás közelében egyemeletes ház 1x4 és 2x3 szobás, fürdőszobás lakással, 600.000 lejt.

Törvényszék közelében egyemeletes ház 2x4 szobás, parkettás és 1x2 szobás lakással, fürdőszobákkal, értékes sarok telekkel, 900.000 lejt.

Ugyanott adómentes földszintes, 5 szobás, minden kényelmei felszerelt és 4 kisebb lakással, 750.000 lejt.

Belváros centrumában masszív magasföldszintes ház 1x4 szobás, parkettás, fürdőszobás lakással, zárt folyosóval és két kisebb lakással, nagyobb előnyös kölcsönrel terhelve, 720.000 lejt.

V. Ferenc-tér közelében 10 lakásos jó bérház vízvezetékekkel, 12 százalékos jövedelemmel, 750.000 lejt.

V. Erzsébet királynő köruton egyemeletes legszebb ház, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 1.700.000 lejt.

Legforgalmasabb főútvonalon modern kétemeletes ház 2-3-4-5 szobás parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 4 üzlettel, 12 százalékos jövedelemmel, 2 millió 400.000 lejt.

V. Varjassy Lajos-ucca közelében két szobás ház 9 lakással, 4000 lej havi jövedelemmel, 240.000 lejt.

A város összes részeiben bér-, magán- és üzletházak nagy választékban 120.000 lejtől 8 millió lejes árakig. Arad-megyében 200 holdas uribirtok 9 szobás kastéllyal, sok gazdasági épületekkel, egészben vagy részben is 12.000 lejt holdanként. Arad környékén 20-30 holdas kisbirtok eladó.

HAASZ ALBERT-Irodája
Arad, Strada Eminescu 12. szám (Deák F.-u.)

Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betonozott emeletes raktárházunkban olcsón vállalunk. „COMISIO”, Bul. Regele Ferdinand 21. szám.

HÉTFŐ, JULIUS 11.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19. Rádiózenekar. 20.40. Gramofon. 21. Kamarazene. Beethoven: Esz-moll négyes. 21.45. Silvestru és Rogalski két-zongorás versenye. 22.15. Dvorzsák: Trió. — Budapest I. 11.15. A Szervánszky szalonzenekar hangversenye. 2. Déli harangszó. 2.05. A rádió házikvintettjének hangversenye. 6. „Magyar katonák Garibaldi seregében”. Dr. Márffy Oszkár előadása. 7. „A Yellowstone-park és Amerika nemzeti parkjai”. 7.30. Gödöllői V. dák Józsi és cigányzenekarának hangversenye. 8.45. „Dalok szárnyán a világ körül”. Összeállította és konferálja dr. Bánóczy Dezső. 10.15. Honvédenekar hangversenye. 12. Hangverseny. — Bécs. 13.30. Adler-négyes. 15.10. Gramofon. 19. Macho-zenekar. 22.20. Dívatos dalok. 22.50. Ismeretlen Wagner-művek. Utána: Pauscher-zenekar tánczenéje Sternau Viktor énekével. Belgrád. 13. Gramofon. 14.05. Rádiózenekar. 14.35. Rádiózenekar. 21.30. Rádiózenekar. 22.20. Verdi: Rigoletto, gramofon. — Berlin. 18.30. Kétzongorás verseny. 19.10. Bach: D.-moll szvit. 21.20. Szórakoztató zene. 23.10. Népdalok és népzene. Utána: Szórakoztató zene. — Heilsberg. 18.30. Szalonzene. 21.30. Vokálhangverseny. 23.10. Citerazene. 23.45. Paródiák. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Hemerka-zenekar, 15.35. Gramofon. 16.30. Ruzicska szalonötös. 21. Falusi zene. 21.20. Gramofon-

Milano. 18.45. Könnyű zene. 19. Ötös. 21.05. Zenekari hangverseny. 21.30. Gramofon. 22. Gramofon. 22.30. Zenekari hangverseny. — Pozsony. 14.30. Rádiózenekar. 20. Gramofon. 21. Szórakoztató zene. Utána: Mórszi cigányzenekar az Erzsébet-kávéházból. — Róma. Vokál. és zenekari hangverseny. 22.45. Könnyű zene. Varsó. 19. Könnyű zene. 20.20. Kávéházi zene. 22. Verdi: Aida. Opera, Gramofon. Utána: Tánczene. Zágráb. 14.30. Dívatos dalok. 22.30. Orosz zene. Utána: Tánczene.

KEDD, JULIUS 12.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Motcol-zenekar: Könnyű és román zene. 19. Motcol-zenekar. 20.40. Gramofon. 21. Rádiózenekar. 21.45. Zalosna énekesnő. 22.05. Könnyű zene. — Budapest I. 11.15. Hangverseny. 1.15. A rádió ifjusági félórása. 2. Déli harangszó. 2.05. Lakatos Gyula és Vince cigányzenekarának hangversenye. 6. Gyermekek dalok. 7. „Ami már elfeledtünk és amit még nem tudunk”. Lovik Károly előadása. 7.30. Az Országos Postászenekar hangversenye. 8.45. „Az újság és rovatai”. Magyar Elek előadása. 9.15. Nagy Margit dalestje. 9.45. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 10.45. Színműelőadás a Studióból. „A doloval nábob leánya”. Színmű 5 felvonásban. Irtai Herczeg Ferenc. Majd: Guttenberg György szalon- és jazz-zenekarának hangversenye. — Bécs. 13.30. Cer-

da-négyes. 14.40. Bohnen Mihály gramofonlemezek. 15.30. Gramofon. 17.20. Hangverseny. 21. Közvetítés Erlből (Tirol). Passiójáték. 22.40. Népszerű hangverseny. Senkoly István és a bécsi kamarakar. Utána: Máthé-zenekar. — Belgrád. 14.05. Délszláv zeneszerzők. 18. Evezőverseny közvetítése Kragujevacból. 21. Rádiózenekar. 22. Népdalok. 22.30. Zágráb. Utána: Cigányzene. — Heilsberg. 18. Szalonzene. 21.30. Zenekari hangverseny. Könnyű zene. 23.40. Régi dalok. — Kalandburg. 22. Norvég zene. Rádiózenekar. Utána: Kamarazene, majd: Tánczene. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Ruzicska szalonzenekar. 15.35. Hemerka-zenekar. 20.40. Gramofon. — Milano. 19. Tánczene. Trieste-ötös. 21.05. Könnyű zene, 21.30. Gramofon. 22.30. Lehár: Luxemburg grófia, operett. Utána: Gramofon. — Róma. 19.30. Vokálhangverseny. Szoprán. 19.45. Zenekari hangverseny. 22.45. Római négyes hangversenye. — Svájc. Aleman adó. 18. Operetttrészet. 21. Svájci dalok. 21.30. Rádiózenekar. 23.45. Rádiózenekar. — Varsó. 19. Szimfonikus hangverseny. 20.20. Tánczene. 22. Filharmonia népies hangversenye. Utána: Tánczene.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
tel.

APRO HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

KAMAT NÉLKÜL adok másodszor lejt, heti egyszer lej visszafizetésére, rövid-úru- vagy tevékenységűnek, vagy cég vállalatnak, ahol jó alkalmazási lehetőségek. Címeket a kiadóba kérek. Harminceves, jó munkaadó jellegre. Festetlen díszkrécló.

MAGÁNHAZBA gyermektelen házaspár felvételre. Jelentkezni vasárnaponként Str. Oncu 7. 2203

INTELLIGENS német hölgy, ki több nyelvet beszél, állást keres. nevelőnői, esetleg anyahelyettesnek, vagy társalkodónak. Címeket „500” jellegre az Aradi Közlöny fiókiadóba kér. 2228

LAKÁS.

500 Lejért csinosan butorozott tiszta külsőbejárattal butorozott szoba kerítőnyíló ablakkal, azonnalra vagy július 16-re kiadó. Megtekinthető d. e. b-12-ig vagy estei órákban. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÉT ujonnan festett szoba, konyha, azonnal kiadó, volt Nádor-u. 1. sz. 2232

KÉT szoba, előszoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel kiadó. Pista Luptei 17. 2233

EGY ÉS KÉTSZOBÁS lakások olcsón kiadók, volt Florián-u. 36. 2234

MODERN 3-4 szobás lakás, augusztusra kiadó. Bulev. Carol 37. 2231

UJONNAN FÉSTETT modern lakások kiadók. Boulevardul Carol 70. 2225

KIADÓ 2 szobás, fürdőszobás, előszobás és mellékhelyiségekkel álló lakás a Gvári Alkalmazottak Területkezelési Egyesülete Str. Ghiba Birta 40. szám alatti házában augusztus hó 1-re. Érdeklődni lehet az egyesület irodájában Str. Consistoriului No. 20. a hivatalos órák alatt. 2214

KÉT szoba, konyha, előszobás magánház, kerttel, disznóállal, műhely és pincével. kiadó. v. Illés-ucca 113. 2219

KIADÓ ujonnan épült, összkonfortos, 2 uccai szobás, 1 lakás. Volt Vécsey-u. 17. Megtekinthető naponta 5-6-ig. 2216

MODERN 3 szobás lakás kiadó. Érdeklődni v. Verböczy-ucca 7. 2215

HÁROMSZOBÁS modern lakás augusztus 1-re kiadó Str. Cloșca (Szt. László-ucca) 12. szám. 2222

KÉTSZOBÁS lakás külön épületben, szép kerttel, v. Varjassy Lajos-uccában. Érdeklődni Demeter-ucca 35. sz. alatt. 2224

TISZTA egyszobás, konyhás lakás, víz, villanyal, parkirozott udvarral kiadó. Volt Weaselényi-ucca 20.

Elegánsan butorozott szoba, lépcsőházi bejárattal, esetleg teljes ellátással, ugyanott egy csinosan butorozott szoba, közvetlen fürdőszobával, kiadó. Str. Horia (Széchenyi-u.) 7., I.

5 szobás emeleti, erkélyes lakás, két bejárattal, aug. 1-re kezdő feltételek mellett kiadó, v. Dobó-ucca 9. sz. (2 egytűvő tartozó családnak, esetleg orvosnak, ügyvédnek is alkalmas.

2 lépcsőházi bejárattal

butorozott uccai szoba kiadó. Megtekinthető naponta 7-9 között. Dr. Seidner Frigyesné, Str. Eminescu 24-26. 2218

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában. a Minorita templommal szemben.

ELLÁTÁS.

Keresek

butorozott szobát teljes ellátással 3 személy részére. Ajánlatokat a Központi Szálloda portájához kérek

MENÜRENDSZERES ÉTKEZDE

volt Weitzer János-ucca 17. alatt.

30 lej

HETI ÉTLAP.

30 lej

HÉTFŐ:

Zöld bableves.
Új burgonya főzelék.
Borjú és sertéssült.
Oriz garn.
Savanyu.
Vegyes rétes.

KEDD:

Ragu leves.
Saláta főzelék.
Szárnyas sült és töltött borjuszeg.
Sült burgonya garn.
Kompót.
Torta.

SZERDA:

Kárföld leves.
Töltött jurgeta.
Sertés karaj és hagymászelet.
Makaroni garn.
Savanyu.
Palacsinta ízzel v. főt kukorica.

VASÁRNAP: Husleves. Főthús szószsal, Kacsasült és párisi szelet. Rohrsamli és Rakot bab garn. Kompót, Vegyes torta.

CSÜTÖRTÖK:

Új burgonya leves.
Finom főzelék.
Szárnyas, sertés sült.
Rizs garn.
Kompót.
Krémes ledény.

PÉNTEK:

Zöldség leves.
Babfőzelék.
Székelygulyás, borjúnaprikás.
Turócsusza, főt kukorica.

SZOMBAT:

Zöldborsó leves.
Lucskos káposzta.
Vagdalt bélszín és sertéskaraj.
Burgonyapire.
Savanyu.
Fánk ízzel.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

5.30 CM. SZÉLES, 260 cm. magas, 16 állapotban levő üvegfal, 1 m. széles al-tóval, 1 divány és 2 fauteil eladó. Haász-iroda Arad. Str. Eminescu 12. sz. 210

Csontszinű hálószoba,

perzsaszőnyegek 3x4 argamán, ezüst evőeszközök gramja 1.80 és 2.60 lej, antik butorok, uriszobák, ebédlők, rádió, konyhakredenc, lámpák, órák, türrök, közmunkák eladók. Keresek valódi és hazai perzsaszőnyeget, ezüsttárgyakat, márkás porcellánokat, antik butorokat. „ARS” bizományi üzlet, Str. Eminescu 30., Ortutay-palota.

DIÓ, PAPIRHÉJU olcsón, 50 kg-os tételekben is eladó. GARAI, P. Avram Ianou No. 15. 1960

EGY kőjárattal kis malomberendezés, egy 15 HP. benzínmotorral eladó. Bővebbet az Ujaradi Takarékpénztárnál. 2147

KITÜNŐ Pratas porszívógép. 12 személyes üvegservise, ezüst és alpacza evőeszközök, vitrinek, komód, intarziás szekrény, antik asztalok, zsúr, brosz, fes. mények, perzsaszőnyegek, álló villanylámpák, ezüst szertartatók, függönyök, uriszoba, szalon, ebédlő és háló berendezések, ékszerek, vázák, különböző dísztárgyak, gramofon, zsúr asztal, kompiott Jókai, autoaofar stb. e. adók. — SALGONÉ bizományi üzlet, Arad, Str. Horia (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

HASZNÁLT, kitűnő állapotban levő bicikli jó gumikkal, megvételre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Olcsó autók:

1 Deimler luxus Lei 3000
2 Maria teherautó Lei 3500
3 CukottLuxus Esser-autó Lei 25.000
4 Luxus Vippet 4 hengeres, fényesre Lei 25.000
2 szem. dupla íróasztal ... Lei 2000
Calea Romanilor No. 5. 2204

ÜZLETEK.

FŐTÉRI üzlet kiadó. Fischer Eliz palota butorüzlet. 2220

NAGYON jólmenő cukrászda eladó, város központján. Közvetítőt külön díjazom. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2205

Concurrentia

nélküli, már fennálló kereskedelmi vállalat, cca 800.000 lejrel, **osondas társaság** keres. Tőke biztosítva. Teljes című leveleket „Concurrentia nélkül” jelleggel az Aradi Közlöny kiadója továbbít. 2179

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

INGATLAN.

ELADÓ ÜZLETHÁZ, tőkebefektetésre alkalmas, családi okokból, áron alul. C m az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1960

HATSCHKE

Ingyenforgalmi irodája
Str. Eminescu (v. Deák F.-u.) 2.
I. emelet. (Lakás ugyanott.)

Aláírja a következő tőkebefektetésre alkalmas ingatlanokat:

1. V. Deák Ferenc-ucca tálán 10 bérlemény, felerészben fürdőszobás lakásokkal, jó hozam, 1.050.000.
2. Belvárosban emeletes, 7 bérlemény, fürdőszobások, esslingeni redőnyök, 1.250.000.
3. V. Ferenc-térhez közel magastörszintes, 2x4, 1x2 szobás, fürdőszobákkal, esslingeni redőnyök, alémitmény, nagy kert, 750.000.
4. V. Kossuth-ucca közelében 1x3 szobás, elő, fürdőszobás, 1x2 szobás, esslingeni redőnyök, cserépkályha, nagy gyümölcsös, 390.000.
5. V. Karolina-ucca közelében 1x3, 3x2 szobás, jó hozam, vízvezeték, 400.000.
6. V. Széchenyi-ucca tálán 5 bérlemény, részben fürdőszobás, nagy kert, 470.000.
7. Ugyanott 2 szobás, mellékhelyiségekkel, 170.000.
8. Rendőrséghez közel adómentes, 3 szobás, parkettás, fürdőszobás, esslingeni redőnyök, 350.000.
9. Belváros csendes uccájában magas földszintes, 2x3, 3x1 szobás, vízvezeték, Shone, 450.000.
10. V. Tököl-térhez közel 1x3, 2x1 szobás, nagy műhely, 320 ezer.
11. Belvárosban 11 lakásos, részben fürdőszobás, cca 120.000 hozam, 850.000.
12. Szerb templom közelében adómentes, üzletes, 3 szobás, kert, 200.000.
13. V. Választó-ucca tálán 9 lakásos, jó hozam, 250.000.
14. Ugyanott 4 lakásos, 120.000.
15. V. Teleki-uccához közel 2x2 szobás, vízvezeték, kert, 250.000.
16. Gyermekórházhoz közel adómentes, 2 szobás, kerttel, 120.000.
17. V. György-ucca tálán adómentes, 2 szobás, üzlettel, kert, téglapalota, 120.000.
18. Vasút közelében 2 szobás, üvegezett folyosó, 260 öl kert, külön 2 telekkel, á 280 öl, 140.000.

Azonkívül egyéb magán-, bér- és üzletes házak, minden árfokozatban, telkek, földek, stb. eladására van megbízásom.

ABC

utak részére:

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunapari elsőrangú **BRISTOL** szállodában.

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szépszobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 pengőért kaphatja

Legolcsóbb tűzifa

nagyban és kicsinyben házhoz szállítva. Faszén, kőszén, mész, legolcsóbb árban.

Tisztviselőknak és nyugdíjasoknak havi, illetőleg heti letételés **CALDURA-fatelep.** Str. Guza Voda 1. (volt Halász-ucca)

Műlabak,

műszerek, valamint Orthopéd készülékek, ludtápbetétek, sérvkötők és kötazerek mérték szerint.

Tejnor Ferenc és Társa cég, Arad, Pista Avram Ianou (Szabadság-tér) 21.

Használt

vagy új perzsa, vagy asztrachán prémé megvételre keresek. 2176 Címek az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek.